

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 4/XI maj 2018

Model M intervju

Mag. Marko Mitrovič: »Presežki hrane so namenjeni VSEM, ki razumejo problematiko zavržene hrane.«

Str. 11

IRDO pogled

Mag. Barbara Zacirkovnik o družbeni odgovornosti upravljanja s človeškimi viri in investicijah v človeški kapital

Str. 14

IRDO pogled

Sonja Bertalanič: Kako naj sodoben človek živi zdravo, uravnoteženo življenje?

Str. 17

Integralna Slovenija

Perspektive širše pojmovanega socialnega podjetništva v Sloveniji

Str. 21

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26

2000 Maribor, Slovenija

info@irido.si // www.irido.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irido.si, www.horus.si,

www.mladinski-delavec.si, www.model-m.si/

Uredništvo

Novinar: Primož Ademovič, Monika Rajšp, dr. Martina Rauter

Glavni urednik: ddr. Matjaž Mulej

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Kontakt: novice@irido.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 1400 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

Fotografija na naslovnici: Makio Kusahara, <http://www.freeimages.com/>

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

- 5 **Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost**
- 8 **Model M Slovenija**
- 11 **Model M intervju: Marko Mitrovič**
- 13 **DO v Sloveniji**
- 14 **Družbena odgovornost: upravljanje s človeškimi viri in investicije v človeški kapital**
- 17 **Kako naj sodoben človek živi zdravo, uravnoteženo življenje?**
- 21 **Perspektive širše pojmovanega socialnega podjetništva v Sloveniji**
- 24 **DO v Evropi in po svetu**
- 26 **Dogodki in konference**
- 27 **Razpisi in priložnosti**
- 28 **Nova knjiga: Post in celostna prehrana človeka**
- 30 **Pakt za mlade—Slovenija**

27. septembra 2018 bo v Mariboru potekala že 13. IRDO mednarodna konferenca družbena odgovornost in izzivi časa. Naslov letošnje konference je Družbena odgovornost in trajnostni razvoj v znanosti, izobraževanju in gospodarstvu.

Model M intervju: mag. Marko Mitrovič str. 21

Marko Mitrovič je bil udeleženec Modela M leta 2014 v Mariboru. Po Modelu M se je ukvarjal z različnimi podjetniškimi idejami, bil prisoten v večjih projektih, vendar zadnji dve leti soustvarja zgodbo Robin Food.

IRDO pogled: mag. Barbara Zacirkovnik str. 23

Barbara Zacirkovnik je posebej za IRDO Mozaik iz svoje magistrske naloge povzela teoretični vidik iz naloge, naslednjič bo sledila predstavitev izsledkov raziskave in v tretjem delu predstavitev odgovorov, kako lahko kot eno izmed možnosti skozi program TiBi pridemo do potrebnih uvidov, do ustvarjanja pogojev za udeležanje sprememb in načinov udeležanja ter učinkih...

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

Ste opazili, da so ISO 26000 sprejeli, potem ko so o njem razpravljali v zelo širokem globalnem krogu celo desetletje, dve leti po uradnem izbruhu svetovne družbeno-gospodarske krize? Torej so priznali, da je v družbeni odgovornosti pot iz krize, ne pa v 3. svetovni vojni niti v trgovinski vojni, ki sedaj obe grozita.

Vabljeni k branju z vsebinskimi prispevki bogatega Mozaika. In k akciji na tej osnovi—v svojem okolju.

Uredništvo Mozaika

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

13. mednarodna znanstvena konferenca
DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI
ČASA 2018

**DRUŽBENA ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ V ZNANOS-
TI, IZOBRAŽEVANJU IN GOSPO-
DARSTVU**

Četrtek, 27. september 2018, Maribor, Slovenija

Družbena odgovornost in trajnostni razvoj v znanosti, izobraževanju in gospodarstvu

27. septembra 2018 bo v Mariboru potekala že 13. IRDO mednarodna konferenca družbena odgovornost in izzivi časa.

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti IRDO je 11. maja 2018 na svojem spletnem mestu objavil vabilo avtorjem za pripravo prispevkov za 13. mednarodno znanstveno konferenco DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2018, ki bo potekala na rektoratu Univerze v Mariboru 27. septembra 2018. Naslov letošnje konference je DRUŽBENA ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ V ZNANOSTI, IZOBRAŽEVANJU IN GOSPODARSTVU.

Organizator konference je inštitut IRDO, znanstveni partner pa Univerza v Mariboru ter mnogi drugi podporni partnerji. K sodelovanju vabijo vodje in učitelje na univerzah in v drugih izobraževalnih organizacijah, raziskovalce, znanstvenike in strokovnjake, menedžerje in vodje iz podjetij, vladnih in nevladnih organizacij, študente, mladinske delavce, mladinske organizacije, oblikovalce javnega mnenja in druge.

Doslej se je konference vsako leto udeležilo od 50 do 150 udeležencev, predstavlja pa pomemben prispevek različnih avtorjev k znanosti in stroki. Zborniki dosedanjih 12-tih konferenc so javnosti brezplačno dostopni na tej povezavi: <http://www.irdo.si/>, vire za svoje delo pa iz njih črpajo tako študenti, kot učitelji in drugi raziskovalci, strokovnjaki ter menedžerji.

IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je vodilna slovenska organizacija, ki z raziskovanjem, izobraževanjem, svetovanjem, povezovanjem in promocijo prispeva k razvoju mladih in družbene odgovornosti v slovenskem in v svetovnem merilu. Pri tem sodeluje z domačimi in tujimi strokovnjaki, ustanovami, organizacijami, vladami in podjetji ter tako prispeva k izmenjavi znanja in izkušenj o družbeni odgovornosti ter krepi delo in zaposljivost mladih. Je prva tovrstna organizacija, specializirana za področje družbene odgovornosti v Sloveniji, ki pri nas deluje že 14 let in se aktivno povezuje tudi z mednarodnimi organizacijami na tem področju. Je nacionalna partnerska organizacija za Slovenijo v mreži CSR Europe. Ima status raziskovalne in prostovoljske organizacije ter deluje v javnem interesu na področju mladih.

Med najvidnejšimi projekti inštituta IRDO so vsakoletna konferenca DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA, Slovenska nagrada za družbeno odgovornost HORUS (ta bo letos podeljena že deseto leto zapored) in elektronska revija IRDO MOZAIK, ki jo inštitut izdaja že deset let, namenjena pa je širši javnosti in več kot 140-tim kolektivnim in individualnim članom inštituta. IRDO izvaja tudi svetovanje podjetjem in drugim organizacijam za strateško vključevanje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja v poslovanje. Inštitut izobražuje vodje oddelkov v podjetjih in druge strokovnjake, menedžerje in mlade za pridobitev certifikata Vodja za trajnostni razvoj in družbeno odgovornost ter izvaja treninge za mlade brezposelne za aktivno iskanje zaposlitve, podjetništvo in nevladništvo v okviru projekta Model M Slovenija.

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

Najboljši študent Univerze v Mariboru je Nejc Plohl

Univerza v Mariboru je skupaj s partnerjema, družbo Elektro Maribor d.d. in Energijo Plus d.o.o., izvedla razpis za izbor najboljšega študenta Univerze v Mariboru, s katerim želijo nagraditi najboljše študente za njihovo študijsko odličnost in jih motivirati pri nadaljnjem izobraževanju. Najboljši študent Univerze v Mariboru je na podlagi ocene strokovne komisije postal Nejc Plohl, študent 2. letnika magistrskega študijskega Programa Psihologija na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Pohvali se lahko z uvrstitvijo med najboljših 5 % študentov v generaciji. Svojo študijsko odličnost dopolnjuje z aktivnim sodelovanjem kot demonstrator ter sodelovanji na številnih nacionalnih in mednarodnih projektih. Komisijo je še dodatno prepričal s sodelovanjem na več raziskovalnih in razvojnih projektih ter skupno s kar 11 objavami ter znanstvenimi in strokovnimi članki. Drugo mesto je zasedla [Tina Kegl, študentka 2. letnika magistrskega študijskega programa Kemijska tehnika na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru](#), tretje mesto pa [Simona Šinko, študentka 2. letnika študijskega programa Logistika sistemov na Fakulteti za logistiko Univerze v Mariboru](#). Najboljši študent Univerze v Mariboru je prejel denarno nagrado v višini 600 €, ki jo podarja Elektro Maribor, denarno nagrado v vrednosti 400 € in 200 €, ki ju podarja Energija plus, pa sta prejeli tudi drugo in tretje uvrščeni. Vir: Univerza v Mariboru

“Nič o nas brez nas!”

Socialna izključenost in vključenost sta dandanes še posebej odmevni temi sodobne družbe. Dejavniki, ki mladim otežujejo vključevanje v družbo in njihovo aktivno participacijo, so (tudi): socialne ovire, ekonomske ovire, invalidnost, učne težave, kulturne razlike, zdravstvene težave, geografske ovire. Posledica socialne izključenosti pri posamezniku je preprečeno polno so-

delovanje v gospodarskem, družbenem in političnem življenju družbe, v kateri oseba živi. Socialna izključenost mladih tako lahko povzroča brezposelnost, invalidnost, negativen odnos okolice in posameznika do migracij, diskriminacijo, telesne in/ali duševne težave, zasvojenost, zlorabe, nasilje v družini ter predkaznovanost. Strategije EU za mlade 2010-2018 v svojih ciljnih še posebej poudarja vlogo in potencial mladinskega dela in mladinskih centrov kot področja vključevanja. Mladinski centri se na navedene izzive hitro odzivajo z različnimi aktivnostmi, projekti. Nekateri so pri tem uspešni s projektnimi aktivnostmi in sledijo Strategiji za vključevanje in razliknost, drugi še iščejo ustrezne mehanizme, ki bi, glede na okolje in njegove specifikke ter glede na vrsto socialne izključenosti ali možnosti za njen nastanek, lahko na izziv uspešno odgovorili.

Mreža MaMa je na podlagi zaznane potrebe po nadgradnji znanj ter aktivnem vključevanju mladih iz treh skupin mladih z manj priložnostmi (*mladina iz ruralnih okolij, LGBT+ mladina, mladi s posebnimi potrebami (gluha in naglušna mladina)*) v mladinsko delo, v sodelovanju s partnerskimi organizacijami iz Romunije, Hrvaške ter Turčije v juniju 2016 začela izvajati daljše strateško partnerstvo poimenovano **Youth workers academy**. Strateško partnerstvo se izvaja s podporo programa Erasmus + Mladi v akciji po ključnim ukrepom 2 in je trajalo 2 leti. V tednu, med 8. in 11. majem 2018, je potekalo **evalvacijsko srečanje projekta** v Sloveniji, temu pa sledi še diseminacija rezultatov.

Nastal je priročnik za izvajanje delavnic z mladimi, temelječi na metodah mladinskega dela ter neformalnega učenja, ki je na voljo [tukaj](#). Preko priprave strokovnih in kvalitetnih priročnikov želimo poleg tega, da mladinskim delavcem ponudimo orodje za kvalitetno delo, predvsem pokazati odločevalcem, da je mladinsko delo pomembna in potrebna funkcija v današnji družbi in jo je kot takšno potrebno podpirati in razvijati

MODEL M SLOVENIJA

Projekt Model M Slovenija, je zgodba o uspehu. Zgodba, ki naši skupnosti prinaša nove vrednote. Zadev, ki se pri tem projektu zgodijo, ne moremo ubesediti na kos papirja. Ker to ni »le neka« delavnica, v kateri prideš, se podpišeš na listo prisotnosti in gledaš na uro, da boš lahko šel domov. To je mnogo več. Sklepajo se prijateljstva, ponudijo se poslovne priložnosti, rojevajo se ideje, ki v nekaterih primerih prarastejo tudi v poslovni model.

V okviru tega družbeno odgovornega projekta se ustvarja skupnost Model M Slovenija, kjer se mladi povezujejo s podjetniki, nevladnimi organizacijami, regijskimi podpornimi ustanovami ter drugimi in razvijajo lastne karierne in poslovne načrte.

Model M Slovenija je projekt, ki zajema vso Slovenijo. Je zelo kompleksna, a hkrati tudi zelo lepa in pozitivna zgodba. Projekt traja do septembra 2018 in poteka v sedmih slovenskih regijah. **V Celju, Ljubljani, Murski Soboti, Kopru, Novem mestu, Kranju in Novi Gorici se je projekta doslej udeležilo skupaj 119 oseb, več kot 40 jih je že dobilo zaposlitev, nekateri so se zaposlili še pred iztekom programa usposabljanja.** Na vsakem regionalnem (in brezplačnem) usposabljanju se mladi **povežejo s podjetniki, nevladniki in dosedanjimi udeleženci projekta** ter tako hitreje pridejo do zaposlitve. Oglejate si **dobre prakse regionalnih podjetij in nevladnih organizacij**, se pogovarjate z delodajalci ter spoznavate življenjske in poslovne zgodbe regionalnih in drugih podjetnikov, nevladnikov.

Namen projekta je, da mladim z usposabljanjem, mreženjem, svetovanjem in aktivno participacijo omogočimo, da ustvarijo svoje modele uspeha. S pomočjo praktičnih nasvetov strokovnjakov in podjetnikov bodo sodelujoči oblikovali lasten karierni načrt in ga skozi mreženje s podjetniki in promocijo tudi uresničili.

Model M pomeni biti mlad in biti vzor drugim, kako inovativno najdeš zaposlitev ali ustvariš svojo lastno. S projektom želimo povečati zaposljivost in zaposlenost mladih v starosti od 15. do vključno 29. leta na trgu dela v vsaj sedmih statističnih regijah Slovenije, prispevati k večji raznolikosti pristopov k zaposlovanju mladih in jim omogočiti zaposlitev. S projektom želimo prispevati k večji raznolikosti pristopov k zaposlovanju mladih (inovativno iskanje zaposlitve, ustvarjanje lastne zaposlitve preko lastne pravne osebe) s pomočjo podjetniških mrež, regijskih gospodarskih zbornic in kariernih centrov pri univerzah v posameznih regijah ter s pomočjo mladinskega dela in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Prav tako želimo usposobiti regijske organizacije v mladinskem sektorju za naslavljanje in reševanje problema brezposelnosti mladih in s tem na trajnostni način okrepiti kompetence mladinskih delavcev, mladinsko delo in njegov družbeno-gospodarski potencial, tudi s pomočjo Train the trainer programa zaenje. Več www.model-m.si in na FB: <https://www.facebook.com/modelmslovenija/>

VABILO NA 2. STOPNJO USPOSABLJANA V OKVIRU PROJEKTA MODEL M SLOVENIJA

Javni zavod Cene Štupar,
Ljubljana, Linhartova cesta 13

KDAJ?

VEDNO V SREDINI MESECA, OB PETKIH OD 9. – 15. URE

15.6.2018: Organizacija dogodkov in »Event management«

KAJ?

Zanimiva in razgibana, predvsem pa uporabna predavanja, ki bodo motnja med odmori za pogovaranje in mreženje. Gre za nadgradnjo usposabljanja mladih v okviru projekta Model M Slovenija. Po vsakem usposabljanju mladi pridobite **dodatno potrdilo**.

KOGA VABIMO?

MODELKE IN MODELE - Vse mlade brezposelne, ki ste že sodelovali in želite še naprej sodelovati v projektu Model M Slovenija in aktivno prispevati k ustvarjanju boljših pogojev za mlade v Sloveniji.

VSE MLADE, KI BI MODELKE IN MODELI ŠE ŽELELI POSTATI - Povabite lahko brezposelnega brata, sestro, sestrično, bratranca, prijatelja, prijateljico, sošolca, sošolko, znanca, znanko, skratka vse mlade v starosti od 19 – 29 let, željne novih znanj in izzivov.

KOLIKO TO STANE? Usposabljanje je za mlade brezposelne brezplačno, vaš čas pa bo koristno porabljen. **Pridite in se prepričajte sami, odlično bo.**

ZAKAJ? Zato ker boš:

Krepil/a svoje znanje

Načrtoval/a svojo prihodnost in sooblikoval/a prihodnost drugih

Se (o)mrežil/a, povezoval/a, sodeloval/a, družil/a in spoznaval/a številna slovenska narečja in svoje vrstnike iz drugih regij

Pridobil/a dodatno potrdilo, ki ti lahko omogoči hitrejšo pot do zaposlitve

Pohiti s prijavo in čim prej piši na e-naslov: martina.rauter@irdo.si. Lahko pa nas tudi pokličeš, 051 365 443 (Martina) in 031 344 883 (Anita). Več: www.model-m.si

Pridi in se prepričaj na lastno pest, odlično bo! Povabi še prijatelja!

MODEL M SLOVENIJA - GORIŠKA REGIJA

»Izbira lokacije je 'top', program prav tako«

Štirje mladi iz Goriške regije so se v okviru projekta Model M Slovenija udeležili programa usposabljanja za podjetništvo, nevladništvo in aktivno iskanje zaposlitve. Krajše, intenzivno 5-dnevno brezplačno usposabljanje mladih v Goriški regiji je v okviru projekta Model M Slovenija potekalo od 21. do 29. maja 2018 v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica, Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica.

O samem projektu je **Luka Lango**, predsednik skupine mladih iz Nove Gorice - projekt Model M Slovenija, povedal naslednje: *»Program je (za zdaj) ne le izpolnil moja pričakovanja, temveč jih presegel. Ker je skupina majhna, smo se hitro povezali in smo neprestano v debati. Predavateljica se je izkazala za razgledano in izredno toplo osebo, ki pozitivno pritiska na nas ter nas sili, da neprestano razmišljamo.«*

Polona Bratuž, udeleženka projekta v Novi Gorici pa je dodala: *»Odločitev, da se vključim v projekt Model M Slovenija, je bila ena najboljših v zadnjem času. Zakaj? Naša vodja projekta je res super. Ima ogromno informacij, znanja in izkušenj, ki nam jih tako nesebično predaja. Je zelo srčna, prijazna, zlata oseba, vedno nasmejana, pripravljena pomagati, na vsako naše vprašanje ima odgovor, nas pa ravno prav 'namatra' in nam naloži naloge in izzive, da nas "prisili", da vklopimo svoje možgane in začnemo razmišljati in iskati razloge, odgovore, ideje,... Kar se tiče vsebin programa in ostalih predavateljev, bi res pohvalila vse, ki so se kljub razdalji, tehničnim težavam,... res potrudili, da so nam podali veliko informacij in to na prijeten način. Smo majhna skupina štirih 'modelov', ki smo se takoj ulovili med sabo, ravno zaradi majhnega števila, pa smo še bolj povezani, imamo vsi veliko priložnosti, da spregovorimo, kar v večji skupini ne bi bilo možno. Na koncu pa ne smem pozabiti še **Obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica**, kjer so nas res lepo sprejeli, vzdušje je zelo prijetno, vse gospe, tam zaposlene, so zelo prijazne, za vse, kar potrebujemo nam pomagajo, svetujejo, se z nami posmejejo, tako da tudi izbira lokacije je top.«*

Mateja Nikolić je o projektu povedala: *»To podjetniško usposabljanje mi je potrditev tega, da v svojem razmišljanju in v svojem srednje 20-letnem življenjskem obdobju, kjer prvič 'naletam' na velike ovire, nisem sama in da lahko svoje zmedenosti delim z drugimi. Še več mi pomeni, da sem našla to čudovito ekipo, tik pred opravljanjem prakse, saj mi pomaga pri nadgrajevanju nivoja podjetniške komunikacije in 'brainstorminga'. Model M Slovenija je najboljša motivacija, ki se mi je zgodila v obdobju nezaposlenosti. Hvala za to izkušnjo.«*

Ana Lenščak je dodala: »Z usposabljanjem v programu Model M Slovenija v Novi Gorici sem bila zelo zadovoljna in navdušena. Izvedela sem veliko koristnih informacij, tako od mentorice oziroma vodje projekta, kot tudi od drugih predavateljev. Prav zaradi vseh nasvetov in napotkov, ki smo jih pridobili, se bom lažje podala na pot iskanja zaposlitve. Pohvalila in poudarila bi še rada dober in pristen odnos, ki smo ga vzpostavili z drugimi udeleženci projekta. Dobili smo možnost, da lahko predstavimo svoje zgodbe, znanje in želje, ki jih imamo. Hvaležna sem, da sem bila lahko del tega projekta.«

Predavatelj **Mitja Košak**, direktor in lastnik agencije Solos, s praktičnimi primeri odpira razsežnosti sodobnih tehnik prodaje, marketinga in socialnih omrežij.

Tina Gerbec, direktorica Območno obrtne podjetniške zbornice Nova Gorica je predstavila podjetniško okolje tega konca Slovenije.

MODEL M Novo mesto: Anja Pavlin Prvi singel: Nekaj je

Tretji kanu sta **Anja Pavlin (udeleženka Modela M Novo mesto)** in **Jan Medle**, dolenska novovalovska glasbenika, ki izhajata iz povsem različnih glasbenih miljejev, a ju je usoda - kot v legendi o tretjem kanuju na okljuku reke Krke - predstavila v za oba novega. V glasbi, ki jo ustvarjata, najdemo vse po malem: od domala klasične popevke, do indie popa, šansonjerskih prijemov in kantavtorskih pripovedi.

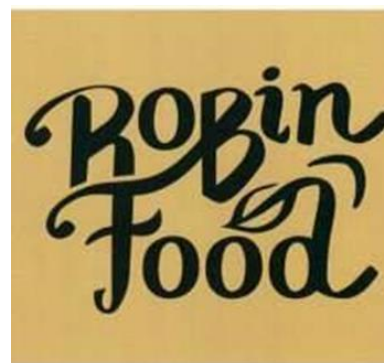
Njun prvenec **V VESOLJE**, ki je maja 2017 izšel pri založbi **Celinka**, sta napovedala dva odmevna singla "[Ni prostora](#)" in "[V mleku](#)". Sledila sta jim singla "[Hiše](#)" in "[V vesolje](#)". Raznolika glasbena pripoved kaže na temeljno potezo tega ustvarjalnega tandema: da se ne želi ujeti v pasti predvidljivih žanrskih okvirov in še bolj predvidljivih produkcijskih prijemov. Vsaka njuna pesem je zgodba zase, v vsaki se najdemo na začetku popotovanja skozi njuno orbito in v vsaki nas zlahka potegneta s seboj ... V **VE-SOLJE**.

Nova skladba, ki jo **Tretji kanu** pošilja na radijske valove, govori o ljubezni in prijateljstvu. O tem, da moramo včasih spustiti. Pa o nečem, ki nam tega ne pusti. »Jaz pa rajši vidim, da se ti vrtiš«

[SKLADBO \(mp3, wav\) lahko prenesete TUKAJ](#)

Model M intervju: mag. Marko Mitrovič

»Robin Food smo lahko vsi«

Robin Food omogoča dostop do presežne hrane vsakomur, ki se zaveda problematike zavržene hrane. Ne zato, ker so socialno šibki in imajo primanjkljaj v kapitalu, pač pa zato, ker so na tem področju izobraženi in vedo, da s tem pomagajo planetu, soljudem, živalim, rastlinam itd. Na ta način rešujemo oziroma ohranjamo naš ekosistem.

Robin Food ni junak, Robin Food smo lahko vsi.

Marko, kdaj si bil udeleženec projekta Model M in kje ter kaj si počel po tem?

Udeleženec Modela M sem bil leta 2014 v MARI-BORU. Po Modelu M sem se ukvarjal z različnimi podjetniškimi idejami, bil prisoten v več projektih, vendar zadnji dve leti soustvarjam zgodbo Robin Food.

Od kod ideja za Robin Food? Kaj pravzaprav je Robin Food?

Projekt Robin Food je bil kreiran z željo po preoblikovanju odnosa do proizvedene hrane in naravnega okolja. Odgovornost vseh nas je, da s svojimi poslovnimi in tudi osebnimi odločitvami pozitivno vplivamo na okolje in kot odgovorni prebivalci planeta varujemo in ohranjamo naravne vire na vsakem koraku. Robin Food je model krožnega gospodarstva na področju prehrane. S takšnim modelom rešujemo zavrženo hrano, torej hrano pred iztekom roka. Čim več užitne hrane poskušamo spraviti do končnega odjemalca in jo rešiti pred uničenjem.

Težava, ki jo naš koncept rešuje, je znana in že večkrat opisana. Zavržena hrana. Globalno, kot posledica kapitalističnega operacijskega sistema, človeštvo zavrže od tretjine do polovice proizvedene hrane. Samo v Evropi gre letno 88 milijonov ton hrane v uničenje, ovrednoteno na neverjetnih 143 milijard evrov. V Sloveniji nekje 80 kilogramov na prebivalca, to je 160 ton letno. Zaradi tega smo oblikovali sistem Robin Food.

Kaj pomeni model krožnega gospodarstva glede presežkov hrane Robin Food?

Robin Food projekt povezuje podjetja ter druge, tudi dobrodelne organizacije ter podjetja, ki želi-

Mag. Marko Mitrovič

jo deliti presežek hrane. Trgovine, ki poslujejo in bodo poslovale v okviru projekta Robin Food, niso, ne bodo in ne smejo biti socialne trgovine. Naš cilj in želja sta izboljšati življenje ljudi in zmanjšati količino nastale odpadne hrane ter na ta način zmanjšati negativen vpliv na okolje. Robin Food se zavezuje k družbeno in okoljsko odgovornim akcijam s humanitarno noto, ter prehranskimi praksami, ki so v skladu z sonaravnim načinom bivanja. Smisel je v povezovanju, kjer

se sklene celoten krog, s ciljem, da se hrana ne zavrže, ampak se odkupi ali porabi na vsaki vmesni stopnji. Torej, na koncu mora biti rezultat čim manj zavržene hrane, ki je še vedno uporabna oziroma užitna.

Komu so namenjeni presežki hrane? Kako lahko zainteresirani sodelujejo pri tem?

Presežki hrane so namenjeni VSEM, ki razumejo problematiko zavržene hrane. Gre za popolnoma normalne produkte, ki so tik pred iztekom roka. Torej, da se ne bi užitna hrana uničila, jo ljudje po nižji ceni odkupijo. Ne zato, ker so socialno šibki in imajo primanjkljaj v kapitalu, pač pa zato, ker so na tem področju izobraženi in vedo, da s tem pomagajo planetu, soljudem, živalim, rastlinam itd. Na ta način rešujemo oziroma ohranjamo naš ekosistem.

Zaenkrat sodelujemo samo z dobavitelji, ki se zavedajo problema presežkov hrane in z nami sodelujejo. Žal jih veliko nima te miselnosti. V prihodnosti, ko bo koncept dovolj široko razvit, bomo sodelovali tudi z drugimi, na primer humanitarnimi organizacijami, podjetji, ki se ukvarjajo z različnimi prehranskimi praksami in organizacijami, ki se ukvarjajo s sonaravnim načinom bivanja. Torej tudi z ostalimi organizacijami ali posamezniki, ki delujejo po principu krožnega gospodarstva.

S kom se povezujete, koga vabite k sodelovanju?

Na makro ravni se povezujemo s proizvajalci oziroma ponudniki hrane. Na mikro ravni pa še celoten model ni dovolj zrel za povezovanje. Navsezadnje smo mlado podjetje, ki poskuša pokazati neke smernice na področju krožnega gospodarstva v prehrani. Pred nami je še dolga pot, saj je problem ogromen in nič ne kaže, da bi trend zavržene hrane začel upadati. Kvečjemu problem raste. Milijone ton zavržene hrane se veča iz leta v leto. V prihodnosti, pa se seveda imamo namen čim bolj povezovati in sodelovati, saj edino skupaj lahko učinkovito rešujemo ta problem, ki je globalnega značaja.

Kje vse poteka ta projekt?

Projekt trenutno poteka v MB.

Kakšni so vaši načrti za naprej?

Robin Food ima poslanstvo ozaveščati vse generacije o pomembnosti biti odgovoren do okolja in zdravja ljudi, zmanjševanje presežkov hrane, ponujanje trajnostnih prehrabnih rešitev za prihodnost, sonaravno ciklično gospodarjenje.

Se kaj povezujete s tujino?

Smo v kontaktu s tujino. Z evropsko agencijo za prehrano, ki spada pod evropsko komisijo. Zelo jim je všeč naš poslovni model, saj smo v enem letu rešili približno 500 ton hrane, kar je glede na vse okoliščine izjemen uspeh. Ker smo prvi v Sloveniji, ki smo se začeli s tem ukvarjati, bi nas radi v EU izpostavili kot primer dobre prakse na ravni države Slovenije in posledično v EU. Trenutno se še dogovarjamo, na kak način bomo sodelovali, saj je možnosti več.

Kaj bi svetoval našim bralcem glede presežkov hrane v gospodinjstvih, na delovnem mestu ipd.?

Predvsem bi svetoval, naj kupujejo hrano načrtno. Naj si, predno gredo v trgovino, izdelajo seznam stvari, ki jih res potrebujejo. Morda celo tedenski seznam. Zelo pomembno je, da v trgovino ne greš lačen. V tem primeru si bolj dovzeten za impulzivno nakupovanje. Zaradi impulzivnega nakupovanja po navadi zavržemo največ hrane, saj kupimo preveč ali kupimo stvari, ki jih v resnici ne potrebujemo. Nakupovanje hrane naj bo premišljeno, potrebno si je vzeti čas. Navsezadnje boste hrano investirali v sebe. Le gledajte, da bo investicija dobra.

Kje najdejo zainteresirani več informacij, kako se lahko povežejo z vami?

Informacije najdete na Facebooku. **Robin Food trgovina - Sokolska ulica 19, 2000 Maribor.** Če želite obiskati trgovino, ste vljudno vabljeni. Če ima kdo morda kakšno zamisel za povezovanje ali vprašanje ali mnenje ali karkoli, nam pišite.

<https://www.facebook.com/robinfoodtrgovina/>

DO v Sloveniji

Biodiverzitetata ni zelo znan pojem

V Sloveniji, ki zaseda komajda 0,004 odstotka celotne Zemljine površine, živi več kot en odstotek vseh znanih vrst živih bitij na Zemlji. Toda ta dejstva, ugotavljajo strokovnjaki, niso dovolj znana in tudi ne cenjena. Zato je Nacionalni inštitut za biologijo z devetimi partnerji pripravil petletni projekt Life Naturaviva s podnaslovom **Biodiverzitetata – umetnost življenja**. »S projektom želimo razkriti izjemne naravne dragocenosti Slovenije in njihov pomen ter ovrednotiti nevarnosti, ki jim pretijo,« pravi Marjana Hoenigsfeld Adamič iz Lutre, Inštituta za ohranjanje naravne dediščine, ki je tudi strokovna sodelavka projekta Life Naturaviva. Projekt, ki se je začel septembra lani in bo trajal do septembra 2022, je nastal zaradi spoznanja, da je Slovenija v evropskem merilu država z izjemno visoko biodiverzitetata, vendar pa se Slovenci slabo zavedamo pomena biodiverzitetate in njene ogroženosti. [Več](#). Vir: časnik Delo

Naj mentor in naj mentorica prostovoljcev 2017

Natečaj Naj mentor in Naj mentorica prostovoljcev je bil v letu 2018 razpisan prvič. Za kakovostno vodenje prostovoljcev v Društvu Šola zdrava prejme naziv Naj mentorica prostovoljcev **Zdenka Katkič**. Za angažirano podporo prostovoljcem v projektu Mednarodni filmski festival Kino Otok prejme naziv Naj mentorica prostovoljcev **Natalija Gajič**. Za kakovostno vodenje prostovoljcev v Združenju DrogArt prejme naziv Naj mentor prostovoljcev **Marko Verdenik**. Za angažirano podporo prostovoljcem v projektu Vakcinet prejme naziv Naj mentor prostovoljcev - na predlog Društva študentov medicine Maribor asist. **Zoran Simonović**. Posebno priznanje za življenjsko delo na področju mentorstva prostovoljcem prejme na predlog Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše Ljubljana **Marta Vodeb Bonač**. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Naj prostovoljec zaposlen v javni upravi 2017

Darko Anžiček je zaposlen na Občini Krško. Kot prostovoljec deluje na različnih področjih: je inštruktor v Društvu potapljačev VIDRA, dolgoletni član Štaba CZ Občine Krško, ustanovni član Lions kluba Krško in deluje na področju medsebojne pomoči, še posebej otrokom in mladostnikom, ostarelim, bolnim in nemočnim ljudem, in na področju varovanja okolja. Posebno priznanje za svoje prostovoljsko delo kot zaposlen v javni upravi: **Branislav Vujičić** – za delo z ranljivimi skupinami migrantov. Posebno priznanje za svoje prostovoljsko delo kot zaposlen v javni upravi: **Jože Končan** za delo na humanitarnem področju in promociji prostovoljstva med mladimi. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Svetovni dan čebel

[Svetovni dan čebel](#) (*World Bee Day*) smo letos, ravno na pobudo Slovenije, praznovali prvič. Toliko pomembnih stvari pri nas je povezanih z malo 'bučêlo' (arh. čebela), neprecenljive vrednosti, ki je po planetu letela že pred milijoni let, danes pa celo rešuje sodobni svet. [Slovenija je prva dala pobudo OZN za uvedbo svetovnega dneva čebel](#) – 20. maja in s prizadevanji vztrajala dobra tri leta. Le nekaj mesecev po uvedbi jo podpirajo vse države članice OZN, 115 držav pa je sopodpisnic. **Gilles Ratia**, nekdanji predsednik svetovne čebelarske organizacije APIMONDIA, je dejal celo: »Tako kot naj bi vsak veren posameznik vsaj enkrat v življenju obiskal Izrael, tako bi moral vsak čebelar vsaj enkrat obiskati Slovenijo.« [Več](#). Vir: Naša super hrana

IRDO pogled: mag. Barbara Zacirkovnik

Družbena odgovornost: upravljanje s človeškimi viri in investicije v človeški kapital

Vir: povzeto iz magistrskega dela, Barbara Zacirkovnik

Razkol med potrebami in željami podjetja po ustvarjanju dobička na eni strani in potrebami družbe na drugi je prisoten od nekdanj. Pa vendar sodobno poslovno okolje pričakuje in zahteva, da se podjetja vedejo družbeno odgovorno. Hkrati pa se morajo ta vedno pogosteje soočati s spremembami, ki jih silijo, da prilagajajo svoj način poslovanja in vrednotenja uspešnosti. Družbena odgovornost je postala pomemben dejavnik poslovne uspešnosti podjetja. To zahteva strateško usmerjen pristop k njeni implementaciji v podjetju.

Aktualni gospodarski, družbeni in okoljski izzivi so gonilo za korenite spremembe. Zato si podjetja prizadevajo, da s svojimi inovacijami in prilagajanji poslovnih modelov, ki vključujejo trajnostno in vključujočo rast, pozitivno prispevajo k družbi. Svoj sloves pa gradijo na kulturi vodenja, ki spodbuja integriteto in preglednost, trajnostne izdelke in storitve ter proaktivno sodelovanje z interesnimi skupinami.

Velik pomen pri **udejanjanju družbene odgovornosti** v podjetju se pripisuje razumevanju fenomena družbene odgovornosti pri menedžmentu podjetja in temu, kakšno vlogo mu pripisujejo. Seveda ni zanemarljivo dejstvo, da je vpliv osebnih vrednot menedžerjev na načrtovanje in implementacijo družbene odgovornosti v podjetjih znaten. Lahko se strinjamo z eno izmed predpostavk, da: *»ideja o družbeni odgovornosti zahteva od slehernika, da premisli svoja dejanja v luči celotnega družbenega sistema in ga ima za odgovornega za posledice njegovih dejanj kjerkoli v tem sistemu.«* Podjetja se danes namreč vključujejo v reševanje številnih novih problemov, ki so jih v marsičem povzročili tudi sami na osnovi zakoreninjenega liberalističnega koncepta.

Za **implementacijo družbene odgovornosti** v podjetje moramo večinoma motive iskati v osebnih vrednotah in prepričanjih posameznikov predvsem pri menedžerjih, ki največkrat oblikujejo etični okvir na ravni podjetja. Pri vrednotah z družbenim poudarkom govorimo o ljudeh z visoko skrbjo za druge,

Mag. Barbara Zacirkovnik

kar nakazuje na kolektivistično usmerjenost ter nakazuje na pomemben doprinos področju družbene odgovornih podjetnikov.

Družbena odgovornost podjetij med drugim zajema **odnose z deležniki** na različnih področjih. Aktivnosti družbene odgovornosti podjetij se delijo na notranjo in zunanjo dimenzijo. Če pobliže pogledamo družbeno odgovorno prakso znotraj podjetja, vidimo, da **primarno vključuje zaposlene**, saj so znanje, izkušnje in motivacija zaposlenih v podjetju izrednega pomena. Dobre prakse veliko pozornosti namenijo upravljanju s človeškimi viri, kakor tudi investicijam v človeški kapital, zdravju in varnosti zaposlenih, upravljanju s spremembami in upravljanju z naravnimi viri uporabljenimi v procesih proizvodnje.

V kontekstu *upravljanja s človeškimi viri* je ključno vseživljenjsko učenje, opolnomočenje zaposlenih, izboljšanje pretoka informacij v podjetju oziroma boljše komuniciranje, ravnovesje med delom, družino in prostim časom, plačilne in lastniške sheme,

problemi zaposljivosti in varnosti zaposlitve.

V podjetjih uporabljajo **različne pristope k razvoju zaposlenih**. Učenje je eden izmed pristopov (formalni izobraževalni programi: tečajji, seminarji, izobraževalni in razvojni centri ...), pri čemer je učenje proces, s katerim se podjetje prilagaja okolju. Z investicijami v človeški kapital in z razvojem zaposlenih si podjetje zagotavlja **fleksibilnost in rast** zaposlenih ter posledično rast in učinkovitost celotnega podjetja. Sposobnost komuniciranja zaposlenih je ena izmed najbolj zaželenih kompetenc in predstavlja izziv na poti pri izboljšavah pretoka informacij v podjetju. Kakovostno komuniciranje pozitivno vpliva na **zadovoljstvo in produktivnost zaposlenih**. Bolj kot je odprt dialog med vodstvom in zaposlenimi, višja je stopnja **zaupanja** v procese sprememb in pristojnost vodstva. Zelo pomembno je zavedanje, da so hkrati zaposleni prvi, ki predstavljajo kulturo in vrednote navzven, zato je pomembna njihova seznanjenost z dogajanjem in usmeritvami podjetja.

Tudi **ravnovesje** med delovnim in prostim časom pomembno vpliva na **delovno učinkovitost**. Študije so pokazale, da iskanje oziroma zagotavljanje ravnovesja med delovnim in prostim časom pozitivno vpliva na podjetje: zadovoljstvo z delovnim časom in njegovo fleksibilnostjo **povečuje lojalnost zaposlenih in zmanjšuje fluktuacijo**, hkrati pa takšna podjetja pridobijo sloves prijaznega in prilagodljivega podjetja, kar posledično poveča interes pri iskalcih zaposlitev v takem podjetju. Na ta način podjetje pridobi večji nabor ustrezno izobraženega kadra.

Področje enakih možnosti za zaposlovanje pomeni enakovredno obravnavo vseh zaposlenih, ne glede na spol, starost, narodno pripadnost, fizične omejitve, spolno usmerjenost, vero, ekonomski položaj in način življenja. Podjetja v poslovni proces naj vključujejo različne ljudi ter vsem zaposlenim omogočajo, da sodelujejo pri ustvarjanju in kreiranju uspeha podjetja.

Področje *prilagoditev spremembam* temelji na družbeno odgovornem prestrukturiranju, kar pomeni, da se uravnoteženo upoštevajo interesi in deleži vseh tistih, na katere vplivajo te spremembe in odločitve. Gre predvsem za transparentno komuniciranje in posvetovanje. Podjetja morajo prevzeti svoj del odgovornosti za zaposlitvene zmožnosti svojih zaposlenih, da se zaščitijo pravice delavcev in omogoči prekvalifikacije, kjer je to potrebno, da se modernizirajo produkcijska sredstva in procesi, spodbujajo javne in zasebne investicije in oblikujejo postopki informiranja, dialog, sodelovanje in

partnerstva.

Positiven vpliv podjetij, ki ravna in delujejo družbeno odgovorno, se kaže na sedmih *področjih*, ki prinašajo lahko konkurenčno prednost pred drugimi (poglejmo samo nekaj od njih): **človeški kapital** (družbeno odgovorna dejanja podjetja vplivajo na pridobivanje, ohranjanje in motiviranje zaposlenih in zagotavlja stalnost zaposlenih); **investicije in intelektualni kapital** (družbeno odgovorna podjetja skrbijo za motivacijo zaposlenih, kar pripomore k njihovi inovativnosti in kreativnosti ter s tem k povečanju intelektualnega kapitala); **nižanje stroškov poslovanja** (optimizacija poslovanja, zniževanje stroškov poslovanja, višja produktivnost, večja kakovost izdelkov in storitev je prav tako posledica motiviranih zaposlenih in stalnih inovacij).

Ko govorimo o **koristih** družbeno odgovornega poslovanja, lahko omenimo dva razloga za uvajanje družbene odgovornosti v podjetja: moralni in ekonomski razlog. Kratkoročno gledano skorajda ni direktnih poslovnih koristi. Prav tako je pozitivne učinke, ki jih prinaša družbena odgovornost, težko definirati in zato tudi težko izmeriti. Koristi, ki jih prinaša družbeno odgovorno poslovanje podjetij, posredno prispevajo k povečanju **konkurenčnosti** podjetij (poglejmo samo nekaj od njih): skrb za zaposlene in s tem večanje zadovoljstva zaposlenih se odražata v **večji učinkovitosti in kakovosti**; **večji ugled**, ki podjetju utrjuje poslovne povezave, zagotavlja zvestobo kupcev, omogoča kakovostno dobavno verigo, prinaša nove poslovne priložnosti; **zniževanje nekaterih stroškov**, npr. v povezavi z zaposlenimi, skrbnim ravnanjem s surovinami in materialom ter povečanje prihodkov; zaradi zvestobe kupcev, visoke kakovosti izdelkov in storitev ter okolju prijazne tehnologije se **izboljšuje poslovni izid** podjetja; **inovativne rešitve** skupnih problemov ter dobri odnosi s skupnostjo in oblastmi.

Poglejmo tiste **pozitivne učinke** družbeno odgovorne prakse, ki se dotikajo **upravljanja s človeškimi viri**: večja **lojalnost** kadrov oziroma stalnost zaposlenih; **nizka fluktuacija** zaposlenih, bolj **zadovoljni** ter **kompetentni** zaposleni; hitrejša **pridobivanje novih kadrov**. Podjetje, ki uspešno integrira koncept družbene odgovornosti v celotno poslovno strategijo lahko zgradi **sloves zaupanja, poštenosti in integritete** ter razvije **dragocene vire**, ki »vzgajajo« nove dimenzije uspešnosti poslovanja, vidne tudi na finančnih rezultatih.

Dobrodošli na IOCTI 2018 | Bled, Slovenija

7 - 14 oktober 2018

IOCTI (intenzivno usposabljanje za organizacijske sistemske postavitve) je celovit program usposabljanja z inovativnimi sistemskimi orodji za uporabo pri svetovalnih dejavnostih, načrtovanju upravljanja sprememb in razvojnih procesih v podjetjih, ustanovah, skupinah in posameznikih.

Dogodek s prvovrstnimi mednarodnimi trenerji in udeleženci iz vsega sveta ponuja enkratno priložnost za izredno bogato in globoko izmenjavo znanja, izkušenj in pristopov.

Prvi IOCTI je bil organiziran leta 2004 v Amsterdamu, njegov pobudnik in vodja je bil Jan Jacob Stam, ustanovitelj nizozemskega Inštituta Bert Hellinger. Tudi drugo srečanje, leta 2006, se je odvijalo tam. Leta 2008 in 2010 je bila država gostiteljica Mehika, na čelu s Katio del Rivero, direktorico podjetja Visión Sistémica. Leta 2012 je dogodek potekal v Baskiji, njegov vodja pa je bil Guillermo Etchegaray, direktor podjetja Geiser Works.

V letu 2014 in 2016 se je lokacija preselila v Južno Ameriko. V Urugvaju je IOCTI organizirala in vodila skupina Foco Sistémico. Takrat smo govorili o "odprtem IOCTI-ju, odprtem za dialog v svetu, ki nas spreminja". Ob koncu dogodka smo spoznali, da se IOCTI spreminja.

V letu 2018, v času globoke in razvojne preobrazbe, bo IOCTI doživel svojo 8. različico.

**Inštitut za sistemske postavitve
je organizator tega velikega dogodka v osrčju Evrope,
v Sloveniji na Bledu
od 7. do 14. oktobra 2018.**

Vir: Inštitut za sistemske postavitve in IOCTI 2018

IRDO pogled: Sonja Bertalanič

Kako naj sodoben človek živi zdravo, uravnoteženo življenje?

Sonja Bertalanič je raziskovalna duša, ki jo poleg spoznavanja same sebe zanima globina in širina znanja ter širjenja zavesti v vse smeri. Stella Sophia je njen - recimo temu avatar oz. umetniško, gnostično ter magikalno ime. Po poklicu je diplomirana medicinska sestra ter magistrica varne prehrane. Njena specializacija je celostni, individualni pristop k telesnemu in duševnemu zdravju ter dobremu počutju človeka. Podlago k temu pristopu predstavlja post in celostna hrana človeka. Zaradi bolezni in prognoze, ki ni bila ravno obetavna, je začela intenzivno iskati ter raziskovati načine, kako ozdraveti na naraven način, brez farmacevtskih sredstev. Z ogromno volje in upanja ter z jasnim ciljem se je lotila mentalne ter nato še fizične priprave na post.... . Tudi po postu je kar nekaj časa nadaljevala z uživanjem večjega dela presnih jedi, pravi, da je počutje bilo res enkratno. Od tistega časa dalje ni imela nobenih zdravstvenih težav, tudi prehladov in sezonskih obolenj ne, niti v času nosečnosti. Napisala je tudi knjigo Post in celostna hrana človeka. Vsekakor poklicana, da odgovori na vprašanje Kako naj sodoben človek živi zdravo, uravnoteženo življenje.

Kljub temu, da ima terapevtsko postenje dokazano ogromno pozitivnih učinkov na zdravje in dobro počutje ljudi, tako iz preventivnega kot tudi iz kurativnega vidika, je še zmeraj odrinjeno na rob uradne medicinske znanosti. Enega od vzrokov za to gre pripisati arhetipsko ženskemu oz. pasivnemu značaju same narave posta, ki temelji na odrekanju, nedelovanju, ohranjanju in regeneraciji, kar predstavlja učinkovito terapevtsko metodo ter hkrati omogoča posamezniku soočanje z nevsakdanjimi, še vedno tabuiziranimi temami, kot je npr. duhovnost, samorazvoj, mentalna in duhovna rast, spoznavanje samega sebe v globine itd.

Medtem ko moderna družba temelji na instant aktivnih in invazivnih medicinskih postopkih in posegih, pri katerih je prevladujoč arhetipsko moški patriarhalni pol. Prav tako je terapevtsko postenje iz zaslužkarskega vidika nespodbudno in nezanimivo. Medicinsko osebje nima kaj dosti dela in posledično tudi ne zasluška pri terapevtskem postenju. Celoten proces se namreč odvija avtomatsko in spontano od znotraj navzven, hkrati pa je mnogo bolj učinkovito kot od zunaj opravljeni invazivni in neinvazivni medicinski postopki in posegi. Dodatno teže k nepriljubljenosti terapevtskega postenja pridoda še dejstvo, da post sloni na zelo veliki meri

Sonja Bertalanič

samoodgovornosti posameznika. Živimo namreč v časih, ko je prevzemanje odgovornosti za lastno zdravje zelo nepriljubljeno. Povrhu vsega je odgovornost in samoodgovornost vse prevečkrat zamenjana s krivdo. Namesto, da bi se ljudje spraševali o tem, kdo je za kaj odgovoren, avtomatsko iščejo krivca zunaj sebe in prelagajo odgovornost ter valijo krivdo na druge. Izjemi nista niti zdravstveni niti politični sistem, ki napeljujeta in obljubljata ljudem, da se jim z odgovornostjo ni potrebno ukvarjati. Politikom je npr. mnogo bolj pomembna izvolitev kot pa saniranje propadajočega sistema. Pri tem se ignorira dejstvo, da je zdravstveni

sistem v celoti možno rešiti le z večjo mero prevzemanja odgovornosti posameznika za lastno zdravje. V primeru, ko sodobna medicina dvigne roke ob spopadanju z neozdravljivo boleznijo, hkrati spregleda izredne sposobnosti procesa samozdravljenja organizma, ki uporablja samoozdravitvene naravne moči, če so le omogočeni vsi potrebni pogoji za zagon slednjega.

Značilno za medicino današnjega časa je tudi, da ima celo vrsto možnosti za spreminjanje in blokiranje simptomov. Že imena zdravil nam govore, da z njimi lahko nekaj preprečimo, oz. blokiramo: lahko zvišamo ali znižamo krvni tlak, znižamo vročino, zvišamo ali znižamo sposobnost strjevanja krvi in podobno. Na najrazličnejše načine se lahko manipulira z organizmom. Toda to zagotovo ne zdravi bolnega človeka. Namreč: kaj se zgodi, če nekdo preneha jemati sredstvo proti visokemu krvnemu tlaku? Ali je tak človek potem zdrav? Nikakor, kajti krvni tlak npr. se ob prenehanju jemanja zdravil zopet poviša. To pomeni, da v času ko je bolan človek jemal zdravila, ni prišlo do zdravljenih procesov v organizmu in da ni ozdravel. V tistem trenutku, ko človek neha jemati sredstva proti visokemu tlaku, se ta zopet pojavi oz. poviša. Torej to ni prava pot k ozdravitvi. Že v preteklosti so menili, da je človek ozdravljen, ko doseže stanje, v kakršnem je bil pred pojavom bolezni. V latinskem jeziku so to imenovali *restitutio in integrum*. To pomeni voditi nekoga v stanje, kot je bilo pred pojavom bolezni. Tudi to ni čisto pravi vidik. V resničnosti namreč z ozdravitvijo ne dosežemo prejšnjega zdravja. Če neko bolezen res dobro premagamo, pridemo do novega zdravja. Z boleznijo se človek nečesa nauči, namreč okrepi svoj imunski sistem. To lahko opazimo pri prebolenju prehlada, gripe,... takrat namreč človek ni več sprejemljiv za to isto bolezen. Bakterije in virusi, ki so jo povzročili, se lahko nahajajo vse naokrog, človek ki je prebolel, pa ostane imun. Ta ista bolezen se ga ne more več dotakniti. Človeški organizem je postal močnejši, ker je to bolezen preživel. To lahko opazimo tudi pri zdravljenju ran. Če se rana pozdravi in naredi brazgotino, je to pravzaprav ozdravitev, kajti tkivo na brazgotini se

tako učvrsti, da se ne more nikoli več pretrgati. Enako velja za zlom kosti. Ko se kost po zlomu zaraste, je na mestu zloma močnejša, kot je bila prej, in se tam ne bo nikoli več zlomila. Uradna znanost je zašla v nekakšno redukcijo. Pravzaprav se sme znanost ukvarjati samo s spodnjim slojem človeka, s fizično, materialno substanco, iz katere je narejeno telo. Na tem področju je znanost naredila zelo veliko. Kar se fizičnega telesa tiče, razpolagamo prav zaradi znanosti z izjemno veliko znanja. O povezavi in o odnosih duševnosti in duha s fizičnim telesom šolska oz. konvencionalna medicina današnjega časa zaradi svoje metode ne ve nič; o tem tudi ne more nič povedati. Zato lahko razumemo, da je zahteva po nadaljnjem razvoju medicine vsak dan močnejša. Predvsem zahteva po tem, da postane današnja medicina celostna, da bi človeka zajela v celoti in ne le njegovo fizično telo. Tudi tisto, kar imenujemo življenjska energija v človeku, tudi dušo in tudi duha. Antropozofska razširjena medicina se trudi, da tudi ta področja, ki jih normalna medicina ni mogla zajeti, vključuje v spoznanje o človeku.

Zanimivo je opazovati tudi, kako v novejšem času medicina brez trupel sploh ne more shajati. Prva seciranja in pregledi trupel so bila opravljena na skritih mestih. Zavest ljudi je bila takrat povsem drugačna in na splošno so menili, da je to skrunjenje. Nato je prišel čas, ko so uspeli dokazati, da je razlog za bolezen v posameznih organih. Naslednji korak oženja je celična patologija ki meni, da bolezen ne leži v organu, temveč v celici. Področje, ki ga ima človek za razlog bolezni, postaja vse manjše. Danes menimo, da so razlogi za bolezen že v celičnem jedru oz. niti ne v celem, temveč v nukleinski kislini. S pomočjo mikroskopa so odkrili vse povzročitelje bolezni in naenkrat se je pojavila trditev, da se bolezen pojavi zaradi bakterij in virusov. Človek kot središče se je popolnoma izgubil iz prizadevanj zdravnika. Razlog za bolezen se je prenesel na nekaj od človeka ločenega. Ta predstava je nevzdržna. Dandanes vemo, da so bakterije in virusi prisotni vsepovsod. Nekdo zaradi njih zbolí, drugi pa ne in to kljub temu, da sta bila oba

izpostavljena enaki meri patoloških mikroorganizmov. Prav je, da se vprašamo, kako pa pride do tega, da pri nekom taisti virusi in bakterije povzročijo bolezen, pri drugem pa ne. Jasno postaja, da je odvisno od posameznikovega stanja, ali bo zbolel zaradi stika s povzročiteljem oz. s patološkimi mikroorganizmi. Organizem nekoga, ki je občutljiv in sprejemljiv za povzročitelja oz. okužbo s patološkimi mikroorganizmi, omogoča dobre razmere za razmnoževanje slednjih. Kdor ima učvrščen in močan imunski sistem, ne bo zbolel in to kljub temu, da pride v stik s potencialnim povzročiteljem bolezni. Znano nam je, da je to stvar imunskega sistema, toda znanost skuša zopet prenesti problem na nekaj fizičnega. Seveda vemo, da je imunski sistem nekaj, kar mora človek šele razviti. Človek se ne rodi opremljen z imunskim sistemom. Otrok ima nekakšno imunsko zaščito, ki jo dobi z materinim mlekom. Potem pa je potrebno, da si zgradi svoj imunski sistem in to naredi v soočanju z okoljem. V Ameriki so znanstveniki naredili grozljiv poskus: otroke so skušali vzgajati pod steklenim zvoncem ob ideji, da povzročitelji povzročajo bolezni in je najbolje, da otroka od malega pred njimi zaščitimo. Ko so otroci prišli v normalne razmere in v stik z okoljem, so takoj zboleli. Tak pristop je popolnoma napačen. Ugotovljeno je, da so najbolj zdravi tisti otroci, ki živijo in odraščajo v umazaniji oz. otroci z ulice. V soočanju s povzročitelji bolezni je namreč imunski sistem imel priložnost najbolje razviti svoje imunske sile. Vsekakor ni alternativa, da bi se zaradi tega, da bi razvili boljše imunske sposobnosti, ljudje namerno obdajali z umazanijo. Upravičeno pa se lahko vprašamo, na kakšen način lahko krepimo svoje imunske sposobnosti. Če človek misli, da so vzrok boleznim virusi, bakterije,

itd., je razumljivo, da jih želi uničiti. Na ta način onemogoči organizmu, da bi se soočil z boleznijo in da bi se na ta način in okreplil, saj ta način organizem slabi. Zatiranje ali borba proti boleznim na način, da bi jo izkoreninili, kot se tega loteva moderna medicina, ni učinkovito. Potrebno je uvideti in priznati, da imajo bolezni določen smisel. Tudi v osebni usodi človeka je bolezen izziv, da jo sam premaga in na njeni podlagi razvije več moči ter zdravja. Odprave simptomov neke bolezni ne moremo imeti za ozdravitev.

Pravilne in preverjene metode postenja ponujajo ogromne priložnosti za posameznika, družbo in nenazadnje za celoten zdravstveni sistem. Glavni cilj in namen postenja je krepitev zdravja, dobrega počutja in preprečevanje dejavnikov tveganja za nastanek novodobnih civilizacijskih bolezni, ki so posledice nezdravega modernega načina življenja in onesnaženega okolja. Raziskave kažejo, da bi v primeru, če bi se večji del svetovnega prebivalstva periodično in na pravilen način postil, teoretično bilo moč opaziti drastičen upad novodobnih bolezni. Zaradi povečane imunosti ljudi kot posledice pravilnega izvajanja terapevtskega postenja bi se tudi virusna in bakterijska obolenja, epidemije gripe itd. redkeje pojavljali, posledično pa bi lahko na ta način profitiral tudi državni proračun. Prav tako bi teoretično bilo moč opaziti izreden upad mentalnih težav in psihiatričnih obolenj. Uvedba periodičnega postenja v vsakodnevno življenje posameznika bi lahko posledično v središče pozornosti postavila teme, ki zadevajo lastno umrljivost in smisel življenja. Človeku bi v splošnem bilo lažje izoblikovati lastne življenjske poti z manj stresa, kar potrjujejo tudi rezultati moje raziskave. Prav tako bi postenje, kot normalni del vsakdanjega življenja in hkrati kot nasprotni pol izobilju, na daljši rok lahko doseglo karakter duhovnih vaj oz. treningov, kar bi potencialno lahko ponovno obudilo rituale razvoja ter dalo življenju več smisla in osebne izpolnjenosti za posameznika.

Integralna serija

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletemo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij. In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomembnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potenciale za trajnostni razvoj v okviru EU.

Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi Integral Green Slovenia (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev.

Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čim več gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku. In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev. Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Napisala: Dr. Darja Piciga

**INTEGRALNA
ZELENA
SLOVENIJA®**

Perspektive širše pojmovanega socialnega podjetništva v Sloveniji

V že objavljenih nekaterih nadaljevanjih Integralne serije, ki orisujejo raznoliko pokrajino »severnega«, to je socialnega, na znanju temelječega pristopa v gospodarstvu, smo večkrat povzeli iz nedavne študije slovenskega sociologa Adama in soavtorjev¹. To delo štejejo za enega ključnih virov o stanju in perspektivah socialnega podjetništva v širšem smislu v Sloveniji, z ustrežno mednarodno razsežnostjo. Ko govorimo o socialnem podjetništvu v širšem smislu, po citirani študiji štejejo: nevladne organizacije; zadruga; invalidska podjetja in zaposlitvene centre; registrirana socialna podjetja ali socialna podjetja s statusom (s pravnoorganizacijskimi oblikami: zasebni zavod, društvo, družba z omejeno odgovornostjo, zadruga, fundacija) – to so socialna podjetja v ožjem smislu; podjetja z družbenim učinkom.

V 56. nadaljevanju, smo sledili zaključku Adama in soavtorjev, da bi bilo potrebno večjo pozornost v smislu potencialov za nadaljnji razvoj nameniti novo nastajajočim (mikro in majhnim) podjetjem z družbenim učinkom, katerih nosilci so predvsem (visoko) izobraženi mladi. Tako smo predstavili nekaj podatkov in spoznanj o mladih Slovencih, ki so uspeli z množičnim financiranjem, in opozorili na vlogo sodela (coworkinga). Ko govorimo o mladih, govorimo o naši prihodnosti. Zato temu prispevku logično sledi razmislek o perspektivah širše pojmovanega socialnega podjetništva. Z vidika integralne zelene ekonomije bi moralo biti socialno podjetništvo v širšem smislu še posebej perspektivno za Slovenijo in za Evropo. Kaj pa o potencialih tega, družbeno koristnega podjetništva, menijo Frane Adam, Dane Podmenik in Goran Milošević?

Dr. Darja Piciga

Socialno podjetništvo je v Sloveniji postalo predmet širšega zanimanja šele v zadnjih letih, kar lahko pripišemo tudi gospodarski krizi in iskanju novih ekonomskih modelov, ki bi bili socialno bolj trajnostni. Posledično je v javnosti še premalo poznano in velikokrat tudi narobe razumljeno, saj se enači zaposlovanjem ranljivih skupin oz. socialnim kolektivom.² Dodatno, tudi zaradi socialistične zgodovine, izraz socialno podjetništvo povzroča zmedo in antipatijo.

Slika zgoraj: Tudi zaradi zakona o socialnem podjetništvu, ki je začel leta 2012, je Center ponovne uporabe (CPU) Rogaška Slatina s pomočjo komunalnega podjetja OKP Rogaška Slatina postalo prvo socialno podjetje v Sloveniji, katerega osnovno poslanstvo je zaposlovanje težje zaposljivih oseb in njihova integracija v družbeno okolje ter trg dela, zlasti na področju "waste designa". (Več o [CPU](#))

Naša raziskava leta 2014 je pokazala, da je bilo socialno podjetništvo v Sloveniji še v inicialni fazi, njegov delež pri zaposlovanju ali po prihodkih (BDP) je bil zelo majhen, celo v primerjavi z evropskim (EU) povprečjem. Ob tem velja poudariti, da so tovrstne statistike in klasifikacije precej nezanesljive in med državami le delno primerljive. Iz naše analize izhaja, da je bilo socialnih podjetij (če mednje uvrščamo le tista, ki so pridobila ta status v predhodnih dveh letih oziroma po sprejetju zakona, ter združno organizirana podjetja) največ v manj razvitih ali zaostalih (depresivnih) regijah vzhodne Slovenije. Slednje lahko razložimo z dejstvom, da tako država kot občine na ta način poskušajo olajšati brezposelnost in pospešiti podjetništvo. Ali ji to uspeva, je drugo vprašanje. Ključni problem se kaže v tem, da je socialno podjetništvo preveč odvisno od javnih subvencij in državnih pomoči (subvencije za javna dela). Dohodek, ki se zasluži na trgu, je zato relativno majhen. Število zaposlenih v socialnem podjetništvu se sicer povečuje, a je kljub temu zanemarljivo. Podjetja so majhna, pretežno delovno intenzivna, sodelovanja med njimi pa je malo. Na večji učinek socialnih podjetij v ekonomskem in razvojnem smislu lahko računamo šele takrat, ko bo prišlo do skupnih nastopov, združevanj funkcij na osnovi sodelovanja tudi s komercialnimi podjetji v smislu pametne specializacije, grozdenja in mreženja. Socialno podjetništvo ima torej perspektivo in dobre obete v prihodnosti, vendar pod pogojem, da se integrira v nove podjetniške modele zelenega in krožnega gospodarstva ter postane atraktivno za visoko izobražene in inovativne kadre.

Slika: Sklad 05 smo leta 2015 identificirali kot edino podporno okolje, specializirano za financiranje socialnega podjetništva. (<http://www.sklad05.si/>)

Konec leta 2014 je bilo v Sloveniji 56 poslovnih subjektov s statusom socialnega podjetja³. V začetku leta 2017 pa je bilo registriranih že 266 socialnih podjetij, med njimi 67 društev, 90 zasebnih zavodov, 67 zadrug in 29 zasebnih organizacij z omejeno odgovornostjo. Po našem mnenju je do tako hitrega porasta verjetno prišlo zaradi specifičnih spodbud iz javnih sredstev, ki so bila vezana na status socialnih podjetij.

Iz dosedanje analize lahko sklepamo, da socialno podjetništvo (tako v širšem kot ožjem pomenu) v Sloveniji – tako na nacionalni kot na regionalni ravni – še vedno ne igra pomembnejše gospodarske vloge, prav tako ne v smislu zaposlovanja ali inovativnosti. Vendar so iniciative različnih akterjev, od socialnih podjetnikov do akterjev podpornega okolja in akterjev na državni (vladni) ravni vseeno sprožile nekaj učinkov v smislu povezovanja, pa tudi spodbud za prevzemanje podjetniške vloge. Ta vloga se pravzaprav na novo definira. Večina socialnih podjetij namreč izvira iz ti. tretjega sektorja (NVO in civilnodružbenih organizacij) in se šele v zadnjem času počasi premika v drugi sektor (poslovno-podjetniški sektor). Naše mnenje je, da bo socialno podjetništvo ostalo hibriden pojav, s tem, da bo moralo bolj opredeliti svoj odnos do drugih komercialnih podjetij, kot tudi svoj nastop na trgu. Prav tako se bo socialno podjetništvo moralo osvoboditi prevelikega državnega paternalizma. To bo sicer v Sloveniji malo težje, saj tu prevladuje tip državnega kapitalizma in so državne intervencije pogoste tudi v zasebno gospodarstvo oziroma na nivoju tržnih podjetij (zlasti z vidika državnih pomoči in raznih razpisov). Po drugi strani se pričakuje umik države iz določenih sektorjev. Gre predvsem za podeljevanje koncesij za nekatere javne storitve privatnim organizacijam, kar odpira nove možnosti za razvoj socialnih podjetij in nasploh tretjega sektorja.

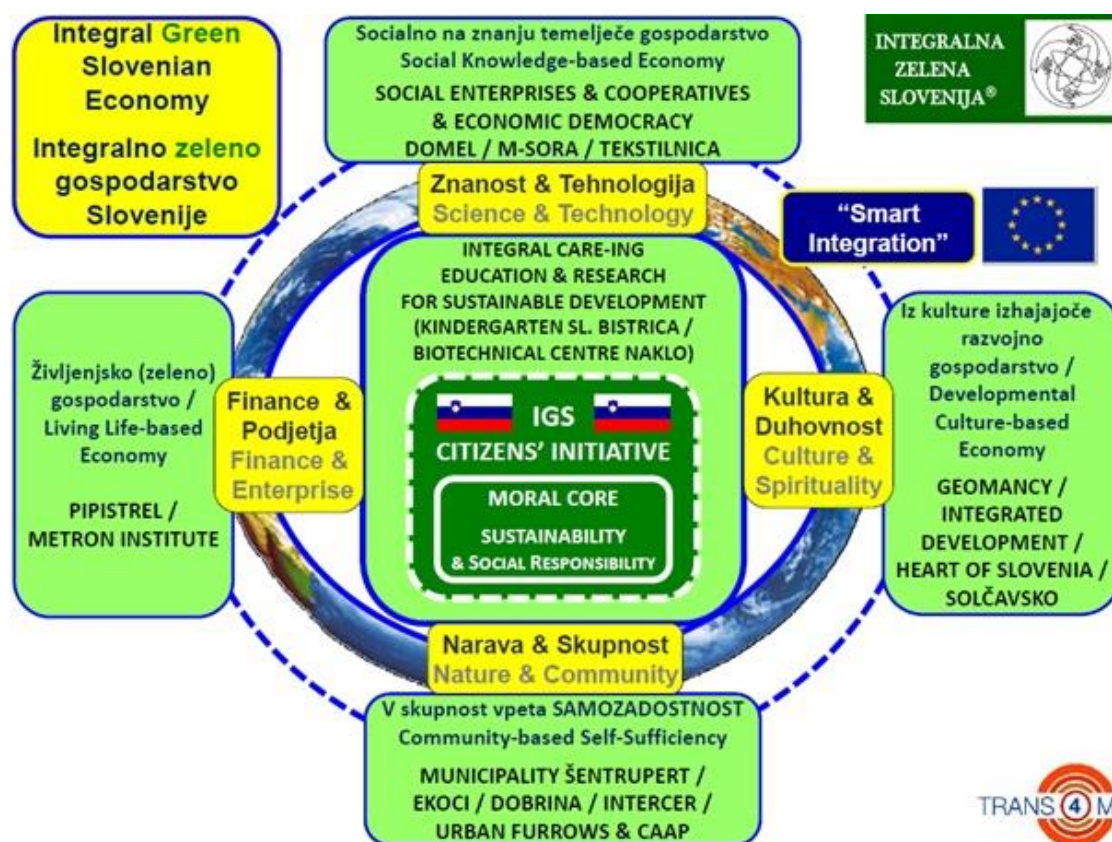
Ključno vprašanje je, ali so bodo socialna podjetja in zadruga začela povezovati med seboj (sedaj se uveljavljajo šibki poizkusi ti. coworkinga ali sodela) v podjetniške grozde. Še pomembneje pa bi zanje bilo, da bi se poslovno povezovala z drugimi (zlasti visokotehnološkimi podjetji) in začela zasedati trž-

ne niše v okviru zelenega (krožnega) gospodarstva, na primer v ponovni uporabi (re-use) in industrijski simbiozi. Nekaj majhnih nastavkov v tej smeri obstaja, vendar brez podpore in vizije ter strateške presoje tega ne bo mogoče izvesti. Nastanek novih podjetij in rast uspešnejših pa je pogojena z infrastrukturo v obliki finančnih mehanizmov ter investorjev, potrebna bo tudi ustrezna promocija. Menimo, da se bodo premiki v tej smeri začeli z internacionalizacijo in s tem, da bodo v socialna podjetja ali zadruga začeli vstopati diplomanti, strokovnjaki in inovatorji raznih smeri. To bi v okviru regij lahko pripeljalo do ekonomskega preboja. Ustvarilo bi inovativna jedra in kreativni potencial.

Za posebej perspektivne oblike socialnega podjetništva v širšem smislu štejemo novo nastajajoča (mikro in majhna) podjetja z družbenim učinkom, katerih nosilci so predvsem (visoko) izobraženi mladi. Pri tem ne gre za »klasična« družbeno odgovorna podjetja, ampak zlasti za podjetja, ki že v svojem bistvu oz. poslovnem modelu rešujejo družbene ali okoljske probleme in s tem ustvarjajo pozitiven družbeni učinek. Njihova dodatna značilnost je visoka stopnja kreativnosti in inovativnosti, bodisi tehnološke ali storitvene. Veliko od teh podjetij se razvija v okviru novih podporno-sodelovalnih okolij, kot so start-up in coworking centri. Kar nekaj jih je uspešnih tudi na mednarodni ravni, tudi s pomočjo množičnega financiranja, ki je postalo v Sloveniji še zlasti pomembno zaradi pomanjkanja dostopnih zagonskih sredstev. Poleg popularizacije podjetništva, menimo, da so gonilne sile naraščajočega števila tovrstnih podjetij, zlasti socio-ekonomske razmere (pomanjkanje delovnih mest), želja po samouresničitvi in inovativnosti oz. kreativnosti ter želja po aktivnem prispevku k pozitivnim spremembam v družbi oziroma okolju. Kljub temu pa se v večini ta podjetja ne identificirajo s socialnim podjetništvom, saj jih le-to zaradi negativne konotacije in ozko usmerjene zakonodaje odbija. Podatkov o številu in značilnostih podjetij z družbenim učinkom ni na voljo, zato bi bilo potrebno izvesti poglobljeno raziskavo, s katero bi lahko pridobili vpogled v njihovo delovanje.

Socialno podjetništvo je vsaj v smislu start-upov socialno vpeto, zato je nujno investirati v socialni kapital in razvoj ekosistema na lokalni ravni, še zlasti pa v motiviranje izobraženih mladih, saj so ključni akterji v tem razvoju.

Prof. Frane Adam, Dane Podmenik in Goran Milošević

DO v Evropi in po svetu

CSR Europe objavlja seznam dogodkov na področju DO

CSR Europe (European business network for Corporate Social Responsibility) objavlja seznam dogodkov (seminarjev, webinarjev, konferenc in drugih dogodkov) na temo družbene odgovornosti. Kot član CSR Europe vam lahko Inštitut IRDO kot našemu članu prepošlje dragocene informacije s teh seminarjev. Za dodatne vsebine nam pišite na clani@irdo.si, informacije vam bomo z veseljem posredovali.

Datum	Naslov dogodka (konferenca, seminar, webinar idr.)
8.6.2018	Webinar: Labour Market Integration of Refugees. Focus on practices in France and Germany.
20.6.2018	Future of Work webinar: The Challenge of Sustainable Automation

Bruselj predlaga prepoved plastičnih izdelkov za enkratno uporabo

Evropska komisija je predstavila nov predlog za zmanjševanje količine plastičnih odpadkov, s katerim bi prepovedali največkrat odvržene izdelke za enkratno uporabo. Mednje sodijo plastične vatirane palčke, plastični pribor, plastični krožniki in slamice. Predlog predvideva prepoved vseh plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, če so na voljo cenovno dostopni alternativni proizvodi. Prav tako bodo države morale sprejeti ukrepe za zmanjšanje drugih plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, kot so plastične posode za živila ali lončki za pijače. Obvezno bo tudi zbiranje uporabljenih plastenkov za pijače, države članice bodo do leta 2025 zavezane zbrati vsaj 90 odstotkov uporabljenih plastenkov, kar naj bi dosegle denimo z uvedbo kavcij, je iz Bruslja za Radio Slovenija poročala Erika Štular. Več. Vir: RTV SLO

Svetovni simpozij o DO in trajnostnem razvoju

Svetovni simpozij o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju bo potekal v Edinburgu v Veliki Britaniji med **27. in 29. junijem 2018**. [Več.](#)

Avstrija: prepoved kajenja v avtomobilu

V Avstriji je od 1. maja prepovedano kaditi v avtomobilu, če so v vozilu tudi mladoletniki. V prvem mesecu veljave prepovedi bodo avstrijski pristojni organi kršitelje le ustno opozarjali, od 1. junija jim bodo zaračunali kazen 50 evrov, je v sredo poročala avstrijska tiskovna agencija APA. [Več.](#) Vir: Reporter

Nemčija: največ elektrificiranih avtomobilov

Nemčija je postala največji trg za elektrificirana vozila v Evropi. S tem, ko so prehiteli električnim vozilom zelo naklonjeno Norveško, so svetu poslali jasen signal, da električna vozila postajajo pomemben del avtomobilske kulture, ki mu seveda sledijo tudi nemški proizvajalci vozil. [Več.](#) Vir: siol.net

Nizozemska: na poti priznanja tretjega spola

Nizozemsko sodišče je danes nizozemski državljanke priznalo pravico, da ji pri navedbi spola ni treba izbirati med moškim ali žensko. Hkrati je sodišče poslance pozvalo, naj priznajo tretji spol. Sodišče v Roermondu je tako neimenovani tožniki dovolilo, da ji v matično knjigo rojstev vpišejo nedoločen spol. Kot je ob razsodbi pojasnilo sodišče, ob njenem rojstvu leta 1961 niso mogli določiti spola, starši pa so se takrat, da bi zadevo olajšali, odločili za moški spol. Leta 2011 je tožnica opravila zdravstveni poseg in spremenila spol v ženski. [Več.](#) Vir: STA

Nove prednostne naloge EU za trajnostni razvoj

Evropska komisija je 22. novembra 2016 v Strasbourgu predstavila strateški pristop k doseganju trajnostnega razvoja v Evropi in po svetu. V **Sporočilu o novih ukrepih za trajnostno prihodnost Evrope** pojasnjujejo, kako 10 političnih prednostnih nalog Komisije prispeva k izvajanju Agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in kako bo Evropska unija v prihodnje uresničevala cilje trajnostnega razvoja. V drugem sporočilu o novem **Evropskem soglasju o razvoju** sta predlagana skupna vizija in okvir za razvojno sodelovanje EU in držav članic, ki sta skladna z Agendo 2030. V tretjem sporočilu o **obnovljenem partnerstvu z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami** pa so predlagani gradniki za novo trajnostno obdobje v odnosih med EU in AKP po letu 2020, ko se izteče sporazum o partnerstvu iz Cotonouja.

Trajnost je evropska blagovna znamka. EU ima močan izhodiščni položaj in veliko izkušenj na tem področju ter visoko raven gospodarskega razvoja, socialne kohezije, demokratične družbe in zavezo k trajnostnemu razvoju, ki je globoko zakoreninjena v evropskih pogodbah. Vendar je treba za ohranitev prihodnosti že danes sprejeti pravilne politične odločitve.

Glavne sestavine novega strateškega pristopa Komisije, ki je bil predstavljen danes, so:

Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope

- Odgovor EU na Agendo 2030 bo vključeval delo v dveh smereh: najprej bo treba cilje trajnostnega razvoja vključiti v okvir evropskih politik in sedanje prednostne naloge Komisije, nato pa začeti razprave o dopolnitvi naše dolgoročne vizije in o poudarku sektorskih politik po letu 2020.
- Komisija bo z vsemi razpoložljivimi instrumenti, vključno z orodji za boljšo pravno ureditev, zagotovila, da se bodo v obstoječih politikah upoštevali trije vidiki trajnostnega razvoja, in sicer socialni, okoljski in gospodarski.
- Da bi ustvarila dinamično okolje, v katerem se bodo srečevali različni javni in zasebni

deležniki, bo Komisija oblikovala platformo z več deležniki, ki bo pomembna za nadaljnje ukrepanje in izmenjavo dobrih praks pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v različnih sektorjih.

- Komisija bo od leta 2017 naprej redno poročala o napredku EU pri izvajanju Agende 2030 in vodila nadaljnje razprave o dopolnitvi dolgoročne vizije za možnosti razvoja po letu 2020.

Novo evropsko soglasje o razvoju

- Predlog za novo Evropsko soglasje o razvoju odraža spremembo paradigme v razvojnem sodelovanju v okviru Agende 2030, ki so ji botrovali vedno bolj kompleksni in medsebojno povezani izzivi današnjega sveta.
- Predlog predstavlja skupno vizijo in okvir za ukrepanje vseh institucij in držav članic ter se osredotoča na najrazličnejše spodbudnike razvoja, kot so enakost spolov, mladi, trajnostna energija in podnebni ukrepi, naložbe, migracije ter mobilnost.
- Cilj je povečati prepričljivost in uspešnost evropske razvojne politike ter njene učinke, in sicer z izvajanjem skupnih analiz in strategij, skupnim načrtovanjem programov, skupnim ukrepanjem ter izboljšanjem poročanja.
- Novo soglasje bi moralo zajeti vse dejavnosti EU in njenih držav članic, ki izhajajo iz razvojne politike. Primer tega pristopa je predlagani evropski načrt za zunanje naložbe, ki bo s pomočjo uradne razvojne pomoči dosegel povečanje financiranja iz drugih virov, da se ustvari trajnostna rast v korist najrevnejših.

Poleg mednarodnih vrhunskih srečanj in konferenc iz leta 2015 v Adis Abebi in Parizu je mednarodna skupnost zdaj dobila nov ambiciozen okvir, ki bo vsem državam skupno omogočil reševanje skupnih izzivov. To je prvič, da cilji trajnostnega razvoja zadevajo prav vse države sveta, in EU je odločena, da bo imela na svetovni ravni vodilno vlogo pri njihovem izvajanju.

Več. Vir: Evropska komisija

Dogodki, konference

Academic Economic Congress

Life learning Academia vas vabi 5. junija 2018 na letni dogodek Academic Economic Congress. Pričakujejo vas že na dopoldanski konferenci s pričetkov ob 10. uri, ki nosi naslov: "What to take from the past" in kjer bodo svoje poglede predstavila ugledna imena iz Slovenije in tujine. Ob 18. uri bodo na Ljubljanskem gradu predstavili največje dosežke na področju znanj in podelili certifikate Učečim se organizacijam. [Več.](#)

Transformacija v trajnostne poslovne modele

Mreža za družbeno odgovornost Slovenije skupaj z Ekvilib Inštitutom ter IEDC – Poslovna šola Bled, 5. junija organizira tradicionalno mednarodno konferenco [Trendi na področju družbene odgovornosti](#). Letos bo osrednja tema konference transformacija iz tradicionalnih v trajnostne modele. Vir: Mreža za družbeno odgovornost Slovenije

Odpravimo konflikte na delovnem mestu

Inšpektorat RS za delo (IRSD) je v februarju 2017 začel z izvajanjem šestletnega projekta »Odpravimo konflikte na delovnem mestu« – Ozaveščanje o možnosti posredovanja v sporu med delavcem in delodajalcem ter svetovanje delodajalcem.

Delavnici **Zagotavljanje dostojnega dela zaposlenih, zlasti varnega in zdravega delovnega okolja, z namenom preprečevanja delovnih sporov, bosta v** OOZ Ljubljana-Šiška, Pipanova pot 30, 1000 Ljubljana, v torek, 5. 6. 2018 in v torek, 19. 6. 2018.

Več. Vir: Inšpektorat RS za delo

Ukrepi za duševno zdravje zaposlenih

Vabljeni na uvodno brezplačno **strokovno konferenco** z naslovom: »**Vlaganje v ukrepe za krepitev in ohranjanje duševnega zdravja zaposlenih**

- **priložnost za večjo konkurenčnost in uspešnost podjetij**«, ki bo potekala v četrtek, **7. junija 2018**, v Hotelu Betnava, Ulica Eve Lovše 15, Maribor. Na konferenci bodo razpravljali o različnih vidikih duševnega zdravja (starejših) zaposlenih in obvladovanju psihosocialnih dejavnikov tveganja, pri čemer se bodo dotaknili nacionalne politike na tem področju, predstavili primere dobrih praks v podjetjih in se seznanili z osebnimi zgodbami in izkušnjami posameznikov.

Več. Vir: Štajerska gospodarska zbornica

Dobrodošli doma

Strokovna konferenca Nagrajenci se predstavijo s predstavitvami izbranih nagrajenih del XVI. Nagradnega natečaja za diplomska, magistrska in doktorska dela na temo Slovencev v zamejstvu in po svetu bo v soboto, 16. junija 2018 od 15. do 17. ure v Posavskem muzeju Brežice. Vir: Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

Izzivi in težave sodobne družbe

RIS Dvorec Rakičan vabi na VI. mednarodno znanstveno konferenco na temo »**IZZIVI IN TEŽAVE SODOBNE DRUŽBE**«, ki bo potekala od 2. 7. do 4. 7. 2018 v RIS Dvorcu Rakičan, Lendavska 28, Rakičan, 9000 Murska Sobota. Vabijo vas, da se z vašim pisnim prispevkom (znanstvenim/strokovnim) ali posterjem (plakatom) udeležite VI. mednarodne znanstvene konference z naslovom »**IZZIVI IN TEŽAVE SODOBNE DRUŽBE**«, katere namen je predstavitev znanstvenih, raziskovalnih in strokovnih dosežkov ter primerov dobre prakse. Konferenca bo potekala kot interdisciplinarni dogodek, na katerem bodo svoje prispevke in posterje predstavili slovenski in tuji strokovnjaki ter znanstveniki. [Več.](#) Vir: RIS Dvorec Rakičan

Razpisi in priložnosti

Sofinanciranje inovativnih projektov za zaposlovanje mladih za leti 2018-2019

Predmet javnega razpisa, ki ga razpisuje Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, je sofinanciranje inovativnih projektov za zaposlovanje mladih, ki bodo spodbujali čimprejšnjo in ciljno usmerjeno aktivacijo med mladimi brezposelnimi osebami do vključno 28. leta starosti v smislu proaktivnega in samostojnega vključevanja na trg dela s povečevanjem ter ustvarjanjem novih zaposlitvenih možnosti.

Rok za oddajo prijav je najkasneje **29. 6. 2018**. Skupna okvirna vrednost razpoložljivih (nepovratnih) sredstev javnega razpisa znaša 634.605,00 EUR. [Več](#). Vir: Podjetniški portal

Po kreativni poti do znanja 2017-2020

Namen javnega razpisa je spodbujanje krepitve sodelovanja in povezovanja visokošolskega sistema z okoljem (gospodarstvo, negospodarstvo), izvajanje modelov odprtega in prožnega prehajanja med izobraževanjem in gospodarstvom ter družbenim okoljem. Ob partnerskem sodelovanju visokošolskih zavodov z (ne)gospodarstvom bodo mladi pridobili konkretne in praktične izkušnje že med izobraževanjem. Razpisuje Javni razvojni, štipendijski, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. Roki za oddajo vlog so najkasneje do:

23. 11. 2018 za drugo odpiranje;

22. 11. 2019 za tretje odpiranje.

[Več](#). Vir: Javna agencija SPIRIT Slovenija

Štipendije za program Fulbright za leto 2019

Štipendije so namenjene udeležencem Fulbright programa, in sicer slovenskim državljanom za gostovanje v ZDA in ameriškim državljanom za gostovanje v Sloveniji. Vrednost razpisa je 130 tisoč evrov. **Rok prijave** do porabe sredstev oziroma najkasneje do vključno **28. 9. 2020**. [Več](#) in vir: Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

Za spodbujanje dialoga med mladinskimi civilnodružbenimi organizacijami iz EU in Kanade

Evropska komisija je objavila javni razpis, namenjen spodbujanju dialoga in sodelovanja med civilnodružbenimi organizacijami iz EU in Kanade, pri čemer je tokratni razpis osredotočen na mlade. Vrednost razpisa je 900 tisoč evrov. Rok prijave **10.7.2018**. [Več](#). Vir: CNVOS

Horizon 2020: EIT KICS call 2018

V okviru programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 sta objavljeni najavi dveh javnih razpisov za zbiranje predlogov za skupnosti znanja in inovacij za leto 2018. Rok prijave **12.7.2018**. [Več](#). Vir: CNVOS

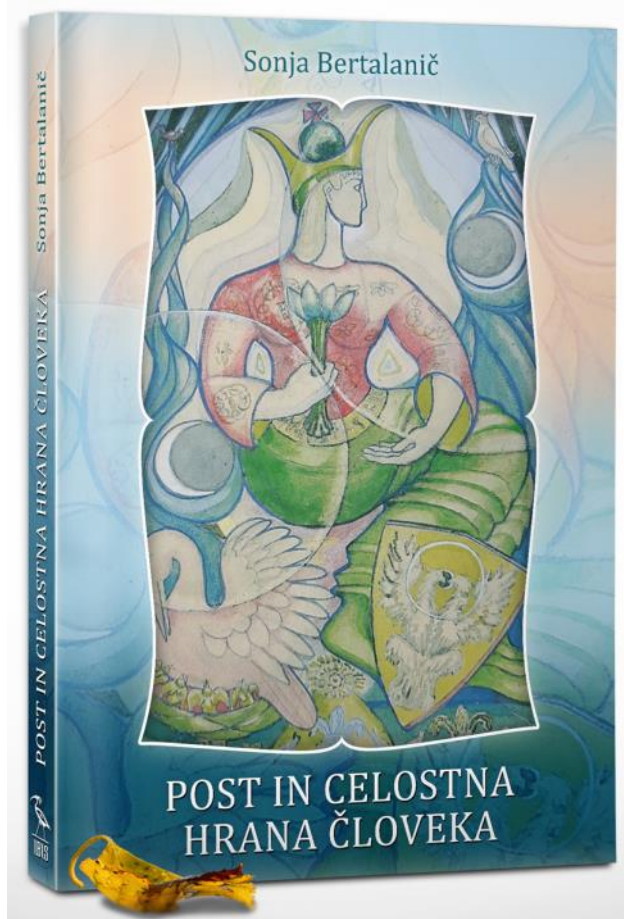
»Spodbude za raziskovalno razvojne projekte 2«

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje izvajanja RRI projektov podjetij ali konzorcijev podjetij, katerih projektni cilj mora biti nov ali izboljšan izdelek, proces ali storitev, razvit do stopnje, da je potrjen v končni obliki ter primeren za uporabo v realnem okolju. Slednje pomeni uporabo izdelka, procesa ali storitve v njihovi končni obliki in v predvidenih pogojih operativne uporabe. Rok za oddajo vlog za 3. odpiranje je **24.9.2018**. [Več](#). Vir: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Energetske preнове stavb v lasti Občin

Predmet sofinanciranja so operacije celovite energetske preнове stavb v (so)lasti in rabi občin. Roka za oddajo vlog v skladu z navodili iz razpisne dokumentacije sta **17. 9. 2018** in skrajni rok **12. 11. 2018**. Okvirna višina nepovratnih sredstev evropske kohezijske politike, ki je na razpolago za sofinanciranje operacij po tem javnem razpisu v letih 2018, 2019 in 2020 znaša 17.647.059 EUR (od tega 15.000.000 EUR sredstev EU in 2.647.059 EUR iz slovenske udeležbe kohezijske politike). [Več](#). Vir: energetika-portal.si

Nova knjiga: Post in celostna prehrana človeka

Naslov: Post in celostna prehrana človeka

Avtorica: Sonja Bertalanič

Leto izdaje: 2017

Založba: Preporod

Obseg/št. strani: 185

V knjigi Sonje Bertalanič, magistrice varne prehrane, je pomembno sporočilo; da lahko življenjski procesi v našem telesu zatrejo in izločijo škodljive snovi ter popravijo škodo. Ne z »zdravljenjem« s t. i. »zdravili«, temveč z uporabo istih snovi in pogojev, ki primarno omogočajo živemu organizmu, da se v naravi normalno razvija in živi. Kot lepo piše v pričujoči knjigi, so to: naravna, polnovredna hrana, svež in čist zrak, čista pitna voda, primerne telesne dejavnosti, svetloba sonca, dovolj spanja in počitka in med drugim tudi pravilno voden post. Ne gre za »zdravila« in »terapije«, gre za zdrav življenjski slog, ki zadovoljuje temeljne fiziološke potrebe človeškega organizma.

»Namesto, da bi imeli zdravilo za vsako bolezen, imamo z zdravim življenjskim slogom, predvsem pravilnim in zmernim prehranjevanjem, zdravilo za vse bolezni.

Vrednost te knjige, oziroma v njej predstavljenih koristnih učinkov postenja in zdravega prehranjevanja s polnovredno, predvsem rastlinsko prehrano je tudi v tem, da je narejena v sodelovanju z Medicinsko fakulteto in ocenjena z najvišjo možno oceno – 10.

Seveda tudi sam, iz svojih četrstoletnih izkušenj, lahko potrdim, da je vsebina te knjige lahko začetek zmagovite poti za številne, ki želijo okrepiti svoje zdravje ali se iztrgati iz začaranega kroga bolezni.«

MARJAN VIDENŠEK

ACADEMIC ECONOMIC CONGRESS 2018

Spoštovani,

Vabimo vas, da skupaj zabeležimo 5 let povezovanj, sodelovanj in rasti na letnem dogodku **Academic Economic Congress**, ki bo **5. junija 2018 v Ljubljani**.

Pričakujemo vas že na dopoldanski konferenci, s pričetkom ob 10.00 uri, ki nosi naslov: "What to take from the past" in kjer bodo svoje poglede predstavila ugledna imena iz Slovenije in tujine.

Sprehod po preteklosti bomo nadgradili z večernim delom, ki bo v zavetju grajskega obzidja na Ljubljanskem gradu ob 18.00 uri. Predstavili bomo najvišje dosežke na področju znanj in podelili certifikate Učelim se organizacijam.

Veselimo se, da bomo lahko praznovali skupaj z vami, kot soustvarjalci te velike globalne zgodbe povezovanja in promocije znanj, ki ima korenine ravno v Sloveniji.

Naprošamo Vas za potrditev udeležbe do 25. 4. 2018

Prijazno vabljeni.

Life Learning Academia,
Marjetka Kastner, direktorica

The EUROPEAN PACT 4 YOUTH

Nacionalni akcijski načrt - Slovenija

Definicija družbene odgovornosti

Kaj pomeni družbena odgovornost?

Najpogosteje se koncept družbene odgovornosti pri podjetjih pojavlja na področju ravnanja z zaposlenimi, vlaganja v skupnost (neprofitni projekti), sodelovanja s poslovnimi partnerji (dobaviteljske verige, družbeno odgovorni skladi itd.), odnosa do okolja (proizvodnja ekoloških izdelkov, ...), tržišča (marketing z razlogom, sponzorstva in donacije itd.). V praksi preveč izstopa dobroteljski, ki je v resnici važen, a droben delček družbene odgovornosti podjetij in ljudi do pomoči potrebnih delov širše družbe.

Družbena odgovornost podjetij (def. EU, Zelena knjiga 2001) zajema štiri ključna področja:

- pošten odnos do zaposlenih,
- okolja,
- širše skupnosti,
- na trgu (do kupcev, dobaviteljev...),
- + Nujno: dobro načrtovano in izpeljano vodenje.

Poleg te je Evropska Unija podprla smernice za družbeno odgovornost ISO26000:2010. Dokument navaja, da je družbena odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje.

Definicija DO po ISO26000:2010 je:

»Družbena odgovornost je odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in etično ravnanje:

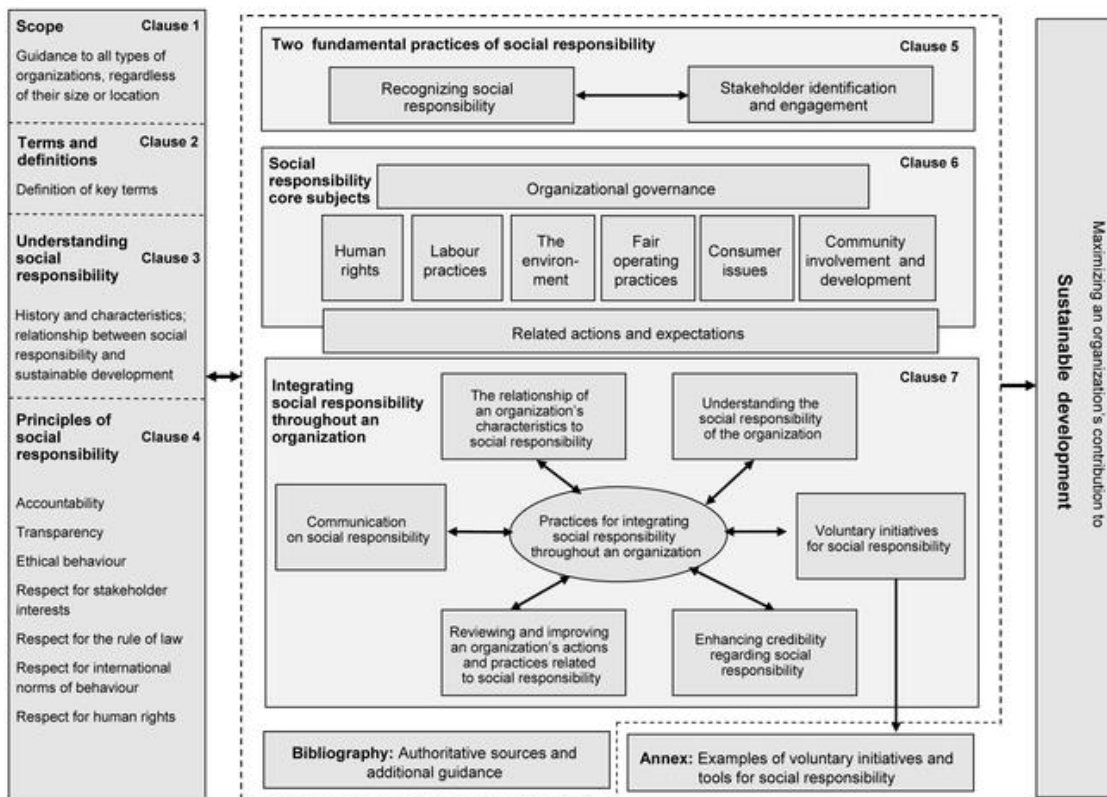
- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe;
- upošteva pričakovanja deležnikov;
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter
- je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih.

OPOMBA 1: Dejavnosti vključujejo izdelke, storitve in procese.;

OPOMBA 2 : Razmerja se nanašajo na dejavnosti organizacije v okviru polja njenih vplivov.«

Sedem osrednjih tem Standarda za družbeno odgovornost ISO 26000:2010: človekove pravice, zaposlovanje, okolje, etično ravnanje, pravice potrošnikov, vključenost v skupnost in razvoj, vse pa povezujejo celostni pristop, soodvisnost in dobro vodenje.

Več o ISO26000 lahko preberete na spletni strani: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>

O Paktu za mlade

Pakt za Mlade je **medsebojno sodelovanje podjetij in voditeljev Evropske Unije**. Začela ga je CSR Europe, skupaj združuje predstavnike podjetij, šol in mladih ter predstavnike Evropskih institucij. **Pozivamo vsa** podjetja, družbene partnerje, predstavnike šolstva in izobraževanja, organizacije mladih, javne in privatne zaposlitvene službe, učitelje, trenerje, učence, starše in ostale, **da razvijajo ali utrdijo partnerstva v podporo zaposljivosti mladih in njihovo vključitev**. Več o projektu na spletnih straneh www.paktzamlade.si

Priprava Akcijskega načrta Pakt za mlade v Sloveniji – aktivnosti inštituta IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti IRDO se je kot nacionalna partnerska organizacija za Slovenijo v mreži CSR Europe priključil aktivnostim za mlade v Evropi. V ta namen se je zavezal, da bo za Slovenijo do konca septembra 2017 pripravil Nacionalni akcijski načrt Pakt za mlade, ki bo povezoval podjetja, izobraževalne institucije in mlade v podporo razvoju veščin, izobraževanju in zaposlovanju mladih. Hkrati pa se je zavezal, da bo v mednarodnem prostoru izmenjeval izkušnje na to temo ter prenašal znanja s tega področja v Slovenijo in navzven.

Pakt za mlade v Sloveniji – Nacionalni akcijski načrt

V letu 2017 je inštitut IRDO pripravil osnutek Nacionalnega akcijskega načrta na temo Pakt za mlade do 28.9.2017, ki je bil potrjen 28. septembra 2017 v Mariboru na 12. IRDO mednarodni konferenci *Družbena odgovornost in izzivi časa*.

Kaj je Nacionalni akcijski načrt Pakt za mlade v Sloveniji?

Je evropska kampanja, s strokovno podporo Evropske komisije in njenih organizacij, koordinira jo CSR Europe. Izhodišča za kampanjo so v posamezni državi enaka, kot v drugih EU državah.

Gre za spodbujanje razvoja NAP v državah članicah EU z namenom krepitev poslovno-izobraževalnih partnerstev v podporo mladim.

Je prostovoljna zaveza podjetij, izobraževalnih ustanov in mladinskih organizacij ter drugih deležnikov za sodelovanje v korist hitrejšega zaposlovanja mladih, zmanjševanju vrzeli na področju veščin in povečanju medsektorskega sodelovanja.

Ni vladni načrt, ne predpisuje ga Vlada RS (upamo pa, da ga podpira).

Kdo lahko sodeluje?

Podjetja, socialni partnerji, ponudniki izobraževanj in usposabljanj, mladinske organizacije, javne in zasebne zaposlitvene organizacije, učitelji, trenerji, učenci, starši in ostali.

Namen: promovirati pripravništva, vajeništva kot enako možnost izbire, odpirati nove karijerne in izobraževalne poti, podpora mladim pri prehodu v zaposlitev, pomoč podjetjem, da pridobijo talentirane kadre, podpora šolam, učiteljem in ravnateljem, podpora in opolnomočenje posredniških organizacij (za mlade, podjetja, izobraževalne ustanove...).

Cilji za Slovenijo:

- ⇒ **Pripraviti en slovenski Nacionalni akcijski načrt** v okviru evropske kampanje Pakt za mlade
- ⇒ **Vzpostaviti vsaj 50 poslovno-izobraževalnih partnerstev v Sloveniji** (do konca leta 2018). V ta namen vključiti vsaj: 100 učiteljev, 50 delodajalcev (do konca leta 2018). Imeti vpliv na vsaj 5.000 učencev (do konca leta 2018).
- ⇒ **Zagotoviti vsaj: 150 novih kakovostnih** pripravništev, vajeništev ali novih prvih zaposlitev (do konca leta 2018)
- ⇒ **Promovirati kampanjo** Pakt za mlade v Sloveniji in vzpostaviti spletno mesto na to temo, ki bo redno ažurirano.
- ⇒ **Povečati cilje za 10 %** vsako leto do leta 2020.

Preglednica 2: Delovni načrt Pakt za mlade za Slovenijo 2016-2020

Zap. št.	Cilj/Prioritete za Slovenijo	Aktivnosti	Predvideni rezultati
1	Pripraviti 1 slovenski Nacionalni akcijski načrt v okviru kampanje Pakt za mlade.	Analiza obstoječega stanja v Sloveniji. Pregled in primerjava strokovne literature CSR Europe in nacionalnih partnerskih organizacij za pripravo slovenske verzije akcijskega načrta. Zapis slovenskega Nacionalnega akcijskega načrta v okviru kampanje Pakt za mlade. Rok: do 30.9.2018.	Pripravljen in distribuiran na naslove različnih deležnikov - 1 slovenski Nacionalni akcijski načrt v okviru kampanje Pakt za mlade.
2	Vzpostaviti vsaj 50 poslovno-izobraževalnih partnerstev v Sloveniji. V ta namen vključiti vsaj: 100 učiteljev, 50 delodajalcev. Imeti vpliv na vsaj 5.000 učencev (do konca leta 2018).	Povezati gospodarske zbornice, združenja z izobraževalnimi ustanovami in mladinskimi organizacijami ter organizacijami za mlade – skupne konference, mreženja, hitri poslovni sestanki. Opolnomočiti mladinske organizacije in njihove člane s podjetniškimi vsebinami, povezovanje z gospodarskim sektorjem. Pritegniti podjetja in vladne ustanove k sodelovanju in podpori Pakta za mlade. Izobraževati mlade o podjetništvu na vseh ravneh izobraževanja (gostujoči predavatelji iz podjetništva v šolah, izobraževalni obiski učiteljev, obiski učencev na delovnih mestih itd.). Vpeljati osnove podjetništva v izobraževalne organizacije na vseh ravneh in smereh učenja. Sodelovanje s šolami na področju krepitve podjetniških vsebin v kurikulumih. Rok: do 31.12.2018.	Podpis pisem o nameri. Dogovor o skupnih akcijah. Pregled podjetniških vsebin v kurikulumih slovenskih šol in predlogi za nadgradnjo le-teh. Izvedba delavnic na to temo. Izvedba sestankov v podporo mreženja organizacij in skupne promocije aktivnosti na tem področju.
3	Zagotoviti vsaj: 150 novih kakovostnih pripravništev, vajeništev ali novih prvih zaposlitev (do konca leta 2018).	Vzpostaviti podjetniško-izobraževalna-mladinska partnerstva v Sloveniji v podporo mladim, zagotavljati mreženja med njimi in mladimi. Promocija 18 organizacij – aktivno državljanstvo za mlade in zaposlovanje mladih. Izvedba projektov 18 nacionalnih in regionalnih mrež v okviru javnega razpisa URSM za aktivno državljanstvo (2016-2018). Nudjenje kvalitetnejših pripravništev, začetna delovna mesta in priložnosti za učno mobilnost mladih v sodelovanju s ponudniki izobraževanj in usposabljanj. Priprava povabil podjetjem za vključitev mladih v te aktivnosti v sodelovanju s šolami in Zavodom RS za zaposlovanje ter drugimi podpornimi organizacijami. Rok: do 31.12.2018.	Z javnim razpisom se bo skupaj dosegel kazalnik 464 zaposlitev (od tega 195 zaposlitev v vzhodni kohezijski regiji in 269 zaposlitev v zahodni kohezijski regiji) (URSM 2016). Narediti pregled pripravništev, vajeništev v sodelovanju z državnimi organizacijami in podjetji. Promovirati 18 organizacij v podporo zaposlovanju mladih na portalu paktzamlade.si.
4	Vzpostaviti nacionalni portal kampanje Pakt za mlade in vzpostaviti regijska sodelovanja, partnerstva – promocija podpisnikov pakta in vabilo mladim k sodelovanju v regijah po Sloveniji.	Vzpostavitev spletnega mesta www.paktzamlade.si . Kampanja za pridobitev podpisnikov pisma o nameri P4Y Slovenija in predstavitev le-teh na tem portalu. Iskati primere dobrih praks na tem področju in jih objavljati na portalu. Priprava opisov primerov dobrih praks sodelovanja mladih s podjetji in izobraževalnimi ustanovami za objavo na portalu. Rok: do 31.10.2017.	Delujoče in ažurirano spletno mesto www.paktzamlade.si Promocija obstoječih podpisnikov pakta in pridobivanje novih – vsaj 20 novih podpisnikov letno. Objava primerov dobrih praks, vsaj 12 letno na www.paktzamlade.si
5	Povečati cilje za 10 % vsako leto do leta 2020.	Razvijati aktivnosti in nadgrajevati zgoraj navedene cilje ter aktivnosti vsako leto. Pripraviti nov delovni načrt za vsako leto. Rok: do 31.12.2020.	Vsako leto evalvirati delovni načrt in pripraviti novega za tekoče leto.

V sklopu Nacionalnega akcijskega načrta Pakt za mlade v Sloveniji največ pozornosti namenjamo naslednjim skupnim predlogom Pakta za mlade, ki so osnova vseh 28 akcijskih načrtov, ki so jih pripravile organizacije v Evropski uniji:

- ⇒ **vzpostavitev skupne podjetniško-izobraževalne iniciative**, kot so na primer gostujoči predavatelji podjetništva v šolah, izobraževalni obiski učiteljev, obiski učencev na delovnih mestih itd.;
- ⇒ **podpora ustreznim deležnikom v njihovem dialogu** z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in Evropskimi organi;
- ⇒ **raziskovanje novih potencialov za ustvarjanje podjetniško-izobraževalnih partnerstev kot navad pri izobraževanju mladih** in pri razvoju delovne sile v Evropi;
- ⇒ **ustvarjanje partnerstva med podjetji, šolami, učenci in učitelji** za zagovarjanje pomembnosti učiteljev, povečati privlačnost poklica učitelja in demonstracija ključnega pomena izobrazbe za ekonomski razvoj, zaposljivost, družbeni razvoj in kohezijo;
- ⇒ **bolj jasno predvidevanje in komuniciranje o potrebnih znanjih in spretnostih za osnovna, specifična, transversalna in visokokakovostna delovna mesta** – vključno z digitalnimi, podjetniškimi, socialnimi in zelenimi spretnostmi;
- ⇒ **prepoznavanje in potrdila za predhodno učenje, vključno z neformalnim učenjem**; in tudi znanja in kvalifikacije, pridobljene zunaj EU, predvsem za migrante in begunce;
- ⇒ **nudnje kvalitetnejših pripravništev, začetna delovna mesta in priložnosti za učno mobilnost mladih v sodelovanju s ponudniki izobraževanj in usposabljanj**, kot tudi s ponudniki Jamstva za mlade; vsa pripravništva naj bodo vsaj v minimalnem obsegu usklajena z EU okvirjem kakovosti za pripravništvo;
- ⇒ **razvijanje ukrepov za vključevanje v podjetništvo in izobraževanje, s posebno pozornostjo na raznolikosti in državljanstvu** ter skupnimi vrednotami o svobodi, toleranci in nediskriminaciji;
- ⇒ **vzpostavljanje kulture sodelovanja in izmenjave med podjetji in ponudniki izobraževanj in usposabljanj** z namenom predvidevanja in usklajevanja potrebnih spretnosti;
- ⇒ **zaveza voditeljev podjetij, da sodelujejo s šolami, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja**, visokoškolskimi institucijami, javnimi in zasebnimi zaposlitvenimi organizacijami, socialnimi partnerji, gospodarskimi zbornicami, industrijami, obrtni in ostalimi organizacijami in mrežami, ki podpirajo Evropski Pakt za Mlade, da opredelijo skupne ukrepe na vseh stopnjah – evropski, nacionalni, regionalni in lokalni – ki bodo vodili k bolj pomembnim in dolgotrajnim vplivom v korist mladim in za podjetja;
- ⇒ **povečanje aktivnega sodelovanja podjetij v EU programih in iniciativah**, na primer v agendi za znanja, jamstvu za mlade, v okviru kakovosti za pripravništva, v Evropski zvezi za pripravništva; vključevanje več dolgotrajne mobilnosti za pripravnike v skladu z nedavnimi iniciativami iz Jacques Delors inštituta, Evroposlanca Jeana Arthuisa, EURES in »Your first EURES job«, velike koalicije za digitalne službe in v celoti izkoristiti finančne priložnosti Erasmus+, Evropskega sklada za strateške investicije, Evropskega socialnega sklada, EIB programa »Spretnosti in službe«, Horizon2020 in Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Kaj bomo merili v določenem obdobju (v posameznem letu) v okviru kampanje?

- ⇒ Število vključenih oseb, na katere je imela kampanja vpliv (učenci, učitelji, direktorji, zaposleni, mentorji...).
- ⇒ Število poslovno-izobraževalnih partnerstev.
- ⇒ Družbene skupine, na katere ima kampanja vpliv.
- ⇒ Število novih pripravništev.
- ⇒ Število novih vajeništev.
- ⇒ Število novih prvih zaposlitev.

Merjenje kakovosti partnerstev:

- ⇒ Letna evalvacija opravljenega dela z vsemi deležniki.
- ⇒ Pridobivanje povratnih informacij od deležnikov.
- ⇒ Uporaba zbranih informacij za razvoj novih letnih aktivnosti, programov.
- ⇒ Drugo.

Pripravila: dr. Martina Rauter

VABIMO VAS V

VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH ORGANIZACIJ IN USTANOV

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,

Tel.: **031 344 883**

e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta:

www.irdo.si

www.horus.si

www.model-m.si

Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti

